

GULD NR.18 1992 VASKAR'N

* utgiven av SVENSKA GULDVASKARFÖRENINGEN *

Svenska Guldvaskarföreningen

STYRELSE

<u>ORDFÖRANDE</u>	Johnny Hagberg Moränvägen 26 136 51 HANINGE tel. 08-500 258 86	<u>SEKRETERARE</u>	Sten Bergström Kolmårdsvägen 65 181 64 LIDINGÖ tel. 08-766 14 04
<u>KASSÖR</u>	Henrik Nyman Engelbrektsvägen 4B 186 36 VALLENTUNA tel. 08-511 792 31	<u>LEDAMOT</u>	Rolf Saxström Mjölmarvägen 5 791 46 FALUN tel. 023-343 22
<u>LEDAMOT</u>	Hans Wallin Bogårdsvägen 9 803 48 GÄVLE tel. 026-166 380	<u>SUPPLEANT</u>	Ken Karlsson Rudolfsv. 11 714 00 KOPPARBERG tel. 0580-11102
<u>REVISOR</u>	Sven Kiuru Snickaregatan 7 714 00 KOPPARBERG tel. 0580-115 01	<u>REVISOR</u>	Bertil Olofsson Industrigatan 7 B 112 46 STOCKHOLM tel. 08-542 960

GULDVASKARN

Redaktör:	Johnny Hagberg
Föreningsinformation:	Sten Bergström
Medlemsförsäljning:	Henrik Nyman
Tävlingsresultat:	Rolf Saxström

FÖRENINGENS POSTGIRO 63 04 54 - 7   MEDLEMSAVGIFT ÄR 100 KR.

ISSN 1101-9166

Svenska Guldvaskeföreningen

OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS!

Öppet hus hos Ingemar "HALVAN" Nilsson

Missa inte! Du har chansen att beskåda

SVERIGES STÖRSTA VASKPANNESAMLING!

(Nordens största i privat ägo?)

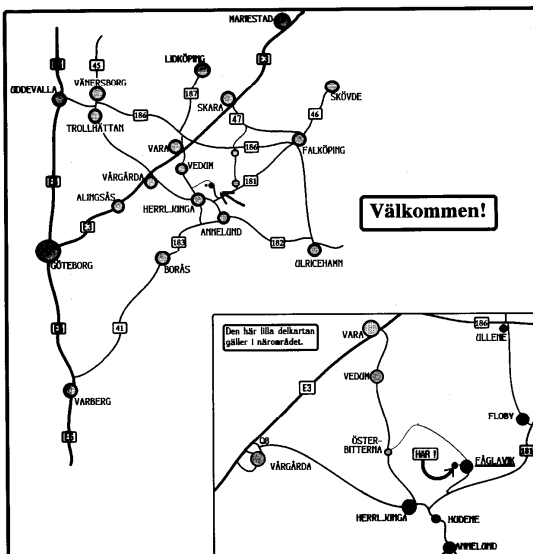
Dessutom har Du möjlighet att träffa likasinnade och berätta om sommarens bravader, få tips och planera nya aktiviteter. Ta med Dig bilder, "verktyg" och annat Du vill visa upp. Föreningen bjuder på fika och smörgås.

PLATS: Fåglavik, Herrljunga i Västergötland. (Se kartan)

TID: Lördag den 28:e November (12.00-18.00)

VÄLKOMMEN!

önskar Ingemar
och
styrelsen

VÄGBESKRIVNING

När Du kommer från Herrljunga-hållet och kommit till Fåglavik: Åk ända fram till järnvägen, tag vänster och följ järnvägen parallellt c:a 700 m tills du ser ett rött hus på vänster sida.

Ingemar Nilsson
Pl 6479-B
524 00 Herrljunga
0513/30104

Svenska Guldvaskeföreningen

4

postgiro 63 04 54-7

SGF:s ÅRSMÖTE, GÄLLIVARE 920711.

1. Ordföranden öppnade mötet och hälsade de drygt 60 deltagarna välkomna.
2. Till mötesordförande valdes Johnny Hagberg och till mötessekreterare Sten Bergström.
- 2 b Till justeringsmän och rösträknare valdes Ken Karlsson och Kurt Stenvall.
3. Kallelsen av mötet godkändes.
4. Dagordningen godkändes.
5. Ordföranden läste upp verksamhetsberättelsen. Mötet godkände den.
6. Ordföranden läste upp kassarapporten.
7. Revisor Sven Kiuru läste upp revisionsberättelsen. Ett tillägg till den är en inventarieförteckning som tillkommer kassarapporten nästa år.
8. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet under det gångna året.
9. Under rapporten från tävlingskommittén uppstod mycken diskussion. Detta gällande veteranklassen: ska man vara 60 år eller 45 ? ska de aktiva guldvaskeåren slopas? Detta är i alla fall bestämt: Funktionärernas namn ska visas upp på en tavla. Även guldkorvorna som används i tävlingen. En av tävlingsdeltagarna ska ingå i juryn. Hantag på vaskpannan får finnas om de håller sig inom tillåtna 50 cm av vaskpannans största diameter. Provrörens diameter får inte överstiga 10 mm. Protest ska ske inom en timme efter det att resultaten presenterats. Mötet beslöt via handuppräknning att SGF:s representanter på WGA-mötet ska framföra protest mot förslaget om vaskpannornas maximala djup på 15 cm.
10. a) Till ordförande valdes Johnny Hagberg. (1 år)
b) Till kassör valdes Henrik Nyman (2 år)
c) Till övriga ledamöter valdes Rolf Saxström (1 år) Hans Wallin (1 år)
d) Till suppleant valdes Ken Karlsson (1 år).
e) Till valberedningen inför nästa årsmöte valdes: Lena Lindberg, Ken Karlsson och Torgny Jonsson.
11. Till revisorer valdes Sven Kiuru och Bertil Olofsson, båda på 1 år.
12. Årsavgiften bestämdes till att fortfarande vara 100:-
13. SM 1993 är bestämt att gå av stapeln i KOPPARBERG.
Angående 1994-års SM som SKORPED vill ha, så bestämdes att Skorped gör en liten tävling 1993 ett s.k. "Skorped Open", förslagsvis sista helgen i Maj.

14. ÖVRIGA FRÅGOR: Gällivare ansöker om att få ordna guldvaskar-VM 1997, styrelsen framför ansökningen under årets WGA-möte.

Heikki Katajamaa vill ha två stycken tvåspråkiga domare till tävlingarna i Ivalo. Detta ställde Lena Lindberg och Ulla Ståhl upp på.

Ordföranden berättade om våra inmutningar och vilka regler som gäller vid användandet av dem.

Diskussioner om den stundande VM-resan till Skottland.

15. Mötets avslutande.

Sekreterare
Sten Bergström

Justeras

Ken Karlsson

Kurt Stenvall

SM I GÄLLIVARE 11-12 JULI

Så var det dax igen, SM i guldvaskning i Gällivare. Detta var tredje gången gillt så att säga (tidigare SM 1988 o. 1991).

Ett 90-tal vaskare ställde upp i år och de siffrorna får vi väl vara nöjda med, än så länge. Vädret var icke att klaga på, det bjöds varken på regn eller mygg i någon större mängd. Tävlingarna genomfördes smidigt och bra trots de många olika klasserna, övning ger färdighet även för arrangörer. Nya svenska mästare blev i damklassen Anita Östrand, Gävle och i herrklassen Bo Lindberg, Gällivare. Vi gratulerar och saluterar dem båda, i övrigt får resultatlistorna tala för sig själva.

I anslutning till guldvaskningen fanns det också tillfälle till yxkastning och luftgevärsskytte. Försäljning av mineraler och liknande saker skedde också, likaså blev SGF:s lilla stånd välbesökt vilket resulterade i flera nya medlemmar. Under lördagskvällen blev det utomhusmiddag (under tak för säkerhets skull) med tillbehör. En mycket trevlig och uppskattad idé som vi hoppas att det kan bli fortsättning på.

Vid söndagens prisutdelningar lottades en 100 g guldtacka ut. Förrättningen gjordes av miss Lappland som via mobiltelefon kontaktade den "utomstående" vinnaren. Några passade också på att bada i Vassareälven iförda "moderiktiga" skinnjackor för detta tillfälle. Allt för publiken!

Ett exotiskt inslag var guldgrävaren Erling Jacobssons visit, ända från Australien. Erlings gruva är till salu (se särskild notis) och själv är han numera medlem i SGF. En annan gäst var vår schweiziske vän Jörg Stettler som rest hela vägen med tåg, åkte sen hem och tågluffade tillbaka för de finska mästerskapen! Under stundom befinner sig Jörg också i Bolivia, för att leta guld förstås. Söndagskvällen fördrevs av den handfull guldvaskare som fanns kvar och vi fick en verkligt rolig afton. För min del var "telefontrumman" det roligaste jag var med om i sommar. Hej Du! Hej Du!

Allvarligt talat så undrar jag om inte de flesta var nöjda med årets SM. VI TACKAR ARRANGÖRERNA!

Vi guldvaskare ska också ställa upp mera på de olika tävlingar som det bjöds på. Vi är ju faktiskt över 300 st + familjemedlemmar.

Utan aktörer ingen teater, så är det. Detta kommer att gälla i högsta grad om Gällivare blir VM-platsen 1997. Lärdom kan vi ta av våra tjeckiska guldvaskevännen. I år var det "bara" 250 deltagare p.g.a. dåligt väder, förra året var vädret tydligen bättre för då deltog c:a 600 ! vaskare i tjeckoslovakiska mästerskapen. Om några år borde vi här i Sverige vara uppe i halva den siffran eller hur?

Sten Bergström

EN AV VÅRA NYA MEDLEMMAR.

En av sommarens nyvärvade medlemmar är en riktig guldgrävare/gruvägare från Australien. Han heter Erling Jacobsson och är svenskbördig från Kalix-Nyborg. Du som har planer på en Australienresa i framtiden kan gärna ta kontakt med Erling. Han visar gärna sin gruva och områdena runt omkring. För övrigt är hans del i guldgruvan också till salu. Adressen:

Earls Mineral Prospecting
 Erling Jacobsson
 P.O. Box 42437
 Casuarina NT 0811
 Darwin
 AUSTRALIEN

FINAL HERRAR SM GALLIVARE-92
Startkorn 6

92.07.12

RESULTAT

Guldvaskning

Plac	Efternamn	Förnamn	Nat	Vask Tid	Slut Tid	Funna Korn	Start Nr
<i>SVENSK - MÄSTARE</i>	1 LINDBERG BO	GALLIVARE	S	05:14	10:14	5	18
	2 SANDSTRÖM P-O	KIRUNA	S	05:42	10:42	5	10
	3 JOHANSSON HANS	LULEA	S	05:53	10:53	5	1
	4 WALLIN HANS	GÄVLE	S	08:26	13:26	5	17
	5 NILSSON INGEMAR	HERRJUNGA	S	04:17	14:17	4	14
	6 STETTLER JORG	SCHWEIZ	SCH	05:41	15:41	4	15
	7 STENVALL KURT	STENSELE	S	06:03	16:03	4	2
	8 KIERU SVEN	KOPPARBERG	S	06:04	16:04	4	3
	9 SAXSTRÖM ROLF	FALUN	S	11:12	16:12	5	6
	10 JONSSON TORGNY	NORDANSJÖ	S	06:18	16:18	4	9

FINAL DAMER SM GALLIVARE -92

STARTKORN 4

<i>SVENSK - DAM - MÄSTARINNA.</i>	1 ÖSTRAND ANITA	GÄVLE	S	05:44	10:44	3	7
	2 JONSSON GULL-M	NORDANSJÖ	S	06:42	11:42	3	4
	3 APELQVIST INGER	UMEÅ	S	12:02	17:02	3	6
	4 LINDGREN B-M	JUKKASJÄRVI	S	08:24	18:24	2	1
	5 WAHLSTEN MALIN	AKERSBERGA	S	09:58	19:58	2	5
	6 LOMVIK-S MARGAR	KIRUNA	S	06:10	21:10	1	8
	7 KIERU KRISTINA	KOPPARBERG	S	06:27	21:27	1	2
	8 SÖDERSTRÖM MARL	LANNAVARA	S	05:03	25:03	0	3

FINAL VETERANER SM GALLIVARE -92

Startkorn 10

	1 SANDSTRÖM P-O	KIRUNA	S	06:05	11:05	9	6
	2 BERGSTRÖM STEN	LIDINGÖ	S	07:36	17:36	8	4
	3 HAGBERG JONNY	HANINGE	S	07:13	22:13	7	2
	4 HULKKONEN KULTA	SMEDJEBACKEN	S	04:46	24:46	6	1
	5 FLYGARE HAKAN	KIRUNA	S	05:54	25:54	6	10

FINAL NYBÖRJARE SM GÄLLIVARE -92Startkorn 4

92.07.12

RESULTAT

Guldvaskning

Plac	Efternamn	Förnamn	Nat	Vask Tid	Slut Tid	Funna Korn	Start Nr
1	AHLANDER TERHI	BJÖRNEBORG	SF	06:59	11:59	3	5
2	GUSTAVSSON ARNE	MANTORP	S	09:04	14:04	3	13
3	DRAKE BENGT	KIRUNA	S	06:41	16:41	2	14
4	SÖDERHOLM LARS	SKALMSJÖ	S	07:54	17:54	2	20
5	GYLLENSTAM ROLF	GÖTEBORG	S	08:56	18:56	2	16
6	JOHANSSON INGER	GÄLLIVARE	S	09:56	19:56	2	1
7	MISS LAPPLAND	LAPPLAND	S	17:31	22:31	3	2
8	ERIKSSON PÄR	RÖNNEBY	S	06:38	26:38	0	19

FINAL JUNIORER SM GÄLLIVARE -92Startkorn 5

1	SÖDERSTRÖM HANS	LANNAVARA	S	06:43	11:43	4	5
2	SÖDERSTRÖM JENN	LANNAVARA	S	06:44	11:44	4	6
3	LINDBERG ANDREA	GÄLLIVARE	S	02:54	12:54	3	1
4	KIURU SOFIA	KOPPARBERG	S	06:13	16:13	3	7
5	WESTIN BJÖRN	STOCKHOLM	S	03:57	18:57	2	4
6	NILSSON MIKAEL	GÄLLIVARE	S	06:25	21:25	2	8
7	FRANZEN KATRIN	JÄRFÄLLA	S	06:41	21:41	2	3
8	LINDBERG REBECK	GÄLLIVARE	S	03:34	23:34	1	2

FINAL HULKKONEN CUP SM GÄLLIVARE -92Startkorn 3

1	STAHL	TOMAS,ULLA	S	03:07	03:07	3	9
2	SANDSTRÖM	P-O,MARGARETA	S	05:03	05:03	3	3
3	BERGSTRÖM	STEN,ANNELI	S	05:43	05:43	3	10
4	LINDGREN	ULF,BRITT-M	S	07:02	07:02	3	5
5	LINDBERG	BO,LENA	S	02:59	07:59	2	1
6	STJÄRNSTRÖM	INGE,SIV	S	05:37	10:37	2	2
7	WALLIN,WALLSTEN	JOHAN ,MALIN	S	06:04	11:04	2	4
8	KIURU	SVEN,KRISTINA	S	03:27	13:27	1	7

Anita – en guldtjej i dubbel bemärkelse

GÄVLE

Bäst bland Sveriges damer på att vaska guld är numera Anita Östrand från Gävle.

Vid helgens SM i guldvaskning i Gällivare vann Anita Östrand från Gävle damklassen.

– Jag gjorde mitt bästa och vann, konstaterar Anita nöjt, som inte hade räknat med att vinna.

Favorit var i stället Lena Lindberg från Gällivare.

Guldvaskning går till på det sättet att deltagaren får en hink med sand, som preparerats med guldkorn.

Mellan två och tio stycken millimeterstora guldkorn går det ut på att hitta.

Högst 15 minuter

– Med hjälp av en vaskpanna gäller det att på snabbast möjliga tid vaska fram guldkornen.

– För varje korn man tappar bort får man fem minuters tillägg. Högst 15 minuter har man på sig, berättar Anita Östrand.

Anita är syster till guldvaskarensentusiasten Yvonne Wallin som är gift med Hans, också han guldvaskare.

Förutom Anita, Yvonne och Hans var det Cecilia Strandberg som försvarade Gävlefärgerna vid helgens SM i Gällivare.

För Yvonne Wallin och Cecilia Strandberg gick det inte alls bra. Däremot blev Hans Wallin fyra i herrklassen.

Totalt deltog 90 personer i de öppna svenska mästerskapen i guldvaskning.

Anita Östrand har varit med i SM fem år.

Första året vann hon nybörjarklassen, och i år damklassen.

SNABBVASKARE. Anita Östrand från Gävle blev bäst bland damerna vid helgens svenska SM i guldvaskning i Gällivare. Här med vaskpannan hon använde vid segern.

Vad är det som driver henne?

– Det är roligt att vaska, men också ett sätt att träffas. Guldvaskarna träffas högst ett par gånger per år på tävlingar i Sverige. Vi är som en enda stor familj.

Fick en sovsäck

I söndagens tävling lyckades Anita leta upp tre av de fyra

guldkornen som fanns i hinken.

– Det fjärde och sista kornet försvann i vattnet, men det gjorde ingenting eftersom jag var tillräckligt snabb på att hitta de tre andra.

För sin insats fick Anita förutom hedern ta emot en sovsäck och 20 gram guldkorn.

Notiser:

Akut kris hotar svensk prospektering

Svensk prospektering, kartläggning av våra mineraltillgångar och utvärdering av deras brytbarhet befinner sig i akut kris enligt Sveriges Naturvetareförbund.

1984 arbetade cirka 120 geologer inom statlig prospektering, nästa år tror man att det bara skall finnas 20 kvar. SGU planerar att säga upp 10 geologer och SGAB har redan sänt iväg 9 och ämnar fortsätta nedskärningen i höst. Och allt färre söker sig till geovetarutbildningar. Det är fara värt att Sverige inom 5-10 år kommer att stå utan geologisk kompetens vid prospektering. Den måste då övergå i utländska bolags händer. Det är nödvändigt att Sverige har en egen mineralpolitik. Regeringen måste ta ställning och lägga fram en proposition i frågan i höst. Snabba beslut behövs, annars löper svensk prospektering fara för att avvecklas.

Geokonsult Stig Bjurstedt ger i stort naturvetarna rätt i ovan skisserade utsikter för den statliga prospekteringen. I en stor artikel i Sv. Dagbladet pekar han på en rad åtgärder, som borde vidtas för att få fart på den förlamade mineralpolitiken. Ett beslut i den vilande gruvlagsfrågan skulle stimulera privata och utländska satsningar. Ett bestående instrument för prospekteringsstöd samt små lokala prospekteringsenheter bör skapas. En kraftig förstärkning av SGU:s resurser för den geologiska karteringen kan vara lösningar ur krisen, anser han.

Fin malm

Ett gruvbolag i Japan uppger att det har hittat världens finaste guldmalm i en gruva på ön Kyushu i södra Japan. En talesman för bolaget Sumitomo Metal Mining Co sade att den undersökta malmen innehöll 162 gram guld och 192 gram silver per ton. Tidigare rekord låg enligt talesmannen på endast 29 gram guld per ton. Bolaget uppskattar att det finns cirka 120 ton guld att bryta i gruvan.

(TT-AFP)

Guldutvinning med bioteknik

En bioteknisk metod att frilägga guld ur andra mineral är under utarbetande vid Tekniska Högskolan i Luleå och mikrobiologiska institutionen vid Umeå universitet. Projektet gäller främst att få metoden ekonomiskt lönsam. Därtill utreds miljö- och energiaspekterna.

Arbetet har pågått sedan början av 70-talet. Metoden används redan i Sydafrika och Australien. De bakterier som odlas i stora mängder lever på den energi, som utvecklas då metaller oxiderar, d v s förenas med syre. Det frilagda guldutvinns sedan på sedvanligt sätt med cyanid. Metoden är användbar på sådant guldhaltigt mineral som svavel-, arsenik- och magnetkis men även på koppar, zink och nickel. De svårbearbetade malmfyndigheterna i Rakkejaur och Maurliden i Västerbotten skulle kunna bli aktuella.

GÄVLE FRITIDSFESTIVAL

Den 16-17 maj anordnades ett expo för fritidsaktiviteter på Gävle travbana. Ett 20-tal föreningar samlades och visade upp sina verksamheter, däribland SGF.

Varje förening hade då möjlighet att dela ut information och även bjuda på en prova på aktivitet, för att besökarna skulle kunna få en stämpel i sitt programblad. Efter fem insamlade stämplat fungerade detta som en lottsedel.

Olika sponsorer hade bidragit med vinster.

Som ett litet större dragplåster var det bl.a. uppvisning av Celeres Nordica, SM-deltävling i "Ljud i bil", Helikopter flygning och Bungy-jump. Celeres Nordica är ett tornerspel med riddare och gycklare i bästa Ivanhoestil.

Vi SGFare hade fullt upp med att informera intresserade om guldvaskning och SGFs verksamhet. I vår utställning hade vi guldlitteratur, kartor, vaskrännor, pannor, medlemsförsäljning förevisning av alluvialt guld. För att besökarna skulle få sin stämpel hade vi 1 x 2 frågor om mineral och guldvaskarutrustning. Vidare så kunde intresserade få köpa ett plast-rör med några guldkorn, som de sedan fick vaska fram under instruktion från oss.

Vädret var toppen under expodagarna och 13 000 besökare räknades in. Hos oss kändes det som om det var dubbelt så många.

Ett varmt tack till, Anita Östrand, Cissi Strandberg samt hitresta Johnny Hagberg och Rolf Saxström som hjälpte till att genomföra vårt deltagande i Gävle Fritidsfestival.

Er utsände: Hans Wallin

Nya begrepp i minerallagen:

Inmutning blir UNDERSÖKNINGSTILLSTÅND och utmål BEARBETNINGSKONCESSION

Från och med den 1 juli 1992 regleras prospektering efter malmer och mineral med undantag för vissa industrimineral av den "nya minerallagen". Lagen har ersatt den tidigare gruvlagen (1974:342) och lagen (1974:890) om vissa mineralfyndigheter.

Den nya lagen är anknuten till lagen (1987:12) omushållning med naturresurser m m. Lagen bygger på ett koncessionssystem med inmutningsrättsliga inslag.

Gruvlagens termer inmutning och utmål har försvunnit och ersatts med undersökningstillstånd respektive bearbetningskoncession. Därmed har inmutningssystemet (med den bärande principen först till kvarn får först mala) som varit gällande i Sverige alltsedan 1500-talet, då kronan under Gustav Vasa m fl kungar hävdade sk reglerrätt, upphört att gälla.

Koncessionssystemet infördes i Sverige genom 1886 års stenkolslag. Systemet är idag genom "nya minerallagen" det enda gällande systemet för mineralletning och -utvinning om man undantager vissa jordägaren tillkommande mineral.

Genom "nya minerallagen" har samhället/staten skaffat sig ökad makt att bestämma vem som skall få undersöka och utvinna landets mineral-tillgångar. Sambandet mellan rätten till prospektering och möjligheten att få bearbeta en genom prospektering påträffad fyndighet har försvagats.

”
Genom nya mineral-lagen minskar sambandet mellan rätten till prospektering och möjligheten att få bearbeta en genom prospektering påträffad fyndighet. Detta är oroväckande då statens prospekterings-verksamhet samtidigt upphör och storbolagen drar ner på sin verksamhet.”

Hans-Göran Jansson

"Nya minerallagen" gäller för undersökning och bearbetning av fyndigheter på egen eller annans mark av följande mineraliska ämnen (koncessionsmineral):

1. antimon, arsenik, beryllium, bly, cesium, guld, iridium, järn som förekommer i berggrunden, kobolt, koppar, krom, kvicksilver, lantan och lantanider, litium, mangan, molybden, nickel, niob, osmium, palladium, platina, rodium, rubidium, rutenium, silver, skandium, strontium, tantal, tenn, titan, torium, uran, vanadin, vismut, volfram, yttrium, zink och zirkonium,

2. alunskiffer, andalusit, apatit, brucit, flusspat, grafit, kyanit, leror som är elfasta eller klinkrande, magnesit, magnetkis, nefelinsyenit, sillimanit, stenkol, stensalt eller annat salt som

förekommer på liknande sätt, svavelkis, tungspat och wollastonit,

3. olja, gasformiga kolväten och diamanter. "Nya minerallagen" tillämpas inte inom allmänt vattenområde i havet.

Undersökningstillstånd eller bearbetningskoncession prövas och beslutas av bergmästaren i det distrikt där tillstånd- eller koncessionsområdet eller huvuddelen därav ligger.

Undersökningstillstånd

Innehav av undersökningstillstånd ger rätt att inom bestämt område under tre år bedriva undersökningsarbete syftande till att visa att där finns tillståndsgivet mineral samt att bestämma en eventuell fyndighets storlek, beskaffenhet och brytvärdhet. Tillståndet kan förlängas som längst att vara under 10 år.

I "nya minerallagen" har intagits en katalog med hinder för undersökningsarbete. Här kan nämnas t ex detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen, be-fästningsområde, kyrka - kyrkogård, kraftstation, allmän flygplats m fl.

Innehavare av undersökningstillstånd skall innan undersökningsarbete påbörjas delge markägare, nyttjanderättshavare m fl underrättelse härom. Vidare skall innan undersökningsarbete påbörjas tillståndshavare ställa säkerhet för ersättning för skada

och intrång som uppstår av undersökningsarbetet.

Bearbetningskoncession

En bearbetningskoncession avser utvinning av ett eller ett flertal koncessionsmineral inom ett bestämt område under högst 10 år. Giltighetstiden kan förlängas med högst 10 år i sänder. Koncessionsområdet är avgränsat med hänsyn till fyndighetens sträckning och läge m.m.

Förutsättning för att erhålla en bearbetningskoncession är att en fyndighet som sannolikt kan tillgodogöras ekonomiskt blivit påträffad, att sökanden är lämplig att bearbeta fyndigheten och att fyndighetens belägenhet och art inte gör det olämpligt att sökanden får den begärda koncessionen. En bearbetningskoncession får inte strida mot detaljplan eller områdesbestämmelser.

Den som har en bearbetningskoncession får inom koncessionsområdet, i dagen eller under jord, dels bedriva undersökningsarbete och dels utföra bearbetning och därmed sammanhängande verksamhet. Om bearbetning skall ske i dagen erfordras att mark har anvisats för ändamålet. Ärenden om markanvisning prövas vid markanvisningsförrättningen som hålls av bergmästaren. Även mark utanför koncessionsområdet kan anvisas. Vid bestämmande av ersättning för skada och intrång tillämpas vissa regler i expropriationslagen.

Bearbetning får avse sådana mineral som omfattas av koncessionen. Bearbetning får inte ske på sådant sätt att

Industrimineralet wollastonit är ett av de nyttillkomna mineralen i den nya minerallagen. Bilden visar provborrningen vid Banmossen, norr om Enåker, mineraljaktfyndet, som visat sig vara Sveriges i särklass största wollastonitförekomst

”
Synd att inte fler industrimineral togs med i lagen. Flera ”morötter” borde ges till såväl koncessionsinnehavare som markägare (t.ex. återinförande av en liten sk jordägarandel).”

Arne Sundberg

framtida utvinning av något koncessionsmineral äventyras. Uppenbar misshushållning med mineral får inte ske.

Motsvarande hinder som gäller för undersökningsverksamhet gäller också för bearbetning förutsatt att hindret uppstod innan koncessionen beviljades.

I bearbetningskoncession som meddelas någon annan än staten har staten rätt till andel med hälften (kronoandel).

HANS-GÖRAN JANSSON

VAD INNEBÄR ETT UNDERSÖKNINGSTILLSTÅND?

Fr.o.m. 1 juli 1992 har en ny lag trätt i kraft som reglerar sökandet efter och utvinnandet av mineraler i Sverige. Namnet på den nya lagen är Minerallagen.

Nedanstående information är inte en fullständig redogörelse för alla de regler, som behandlar frågor i anknytning med undersökningstillstånd. Ett utdrag av Minerallagen omfattande vissa paragrafer, som bedömts vara av intresse, bifogas därför.

Minerallagen bygger på ett koncessionssystem. Varje person (svensk eller utländsk), svenskt eller utländskt företag m.fl. har rätt på egen eller annans mark rätt att med stöd av ett undersökningstillstånd bedriva undersökningsarbete under de förutsättningar som Minerallagen anger.

Undersökningstillstånd erhålles efter ansökan hos bergmästaren och varar i tre år. Under vissa förhållanden kan förlängning erhållas med högst tre plus fyra år. Avskrift av tillståndet sänds till SGU, NSG, länsstyrelse, kommun samt markägare och övriga kända sakägare.

För att erhålla undersökningstillstånd för ett visst område, skall man kunna visa att det finns anledning anta att en undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Om sedan en fyndighet påträffas som sannolikt kan tillgodogöras ekonomiskt och innehavaren av tillståndet bedöms lämplig att bearbeta fyndigheten kan innehavaren erhålla en bearbetningskoncession. Om flera söker koncession inom ett område och de alla bedöms kunna komma ifråga skall den ha företräde som har undersökningstillstånd för området.

Vissa områden är i princip fredade mot undersökningsarbeten. Inom sådana områden får undersökningsarbete ej bedrivas utan speciellt tillstånd. Exempel på sådana är:
 Område på mindre avstånd än 100 meter från tomt med byggnad där någon är under övervägande delen av året
 befästningsområde och område utanför detta som regeringen bestämt kyrkogård och annan begravningsplats
 område inom trettio meter från allmän väg, järnväg, kanal upplåten för allmän trafik eller allmän flygplats
 område med kyrka, annan samlingslokal, undervisningsanstalt, hotell eller pensionat, vårdanstalt eller elevhem
 område med elektrisk kraftstation eller industriell anläggning
 område med detaljplan eller bestämmelser enligt PBL (1987:10)

Markingrepp eller annan åverkan får ej heller ske i eller på fasta fornlämningar och inte heller i dess närhet. Påträffas tidigare ej kända fornlämningar skall enligt 8§ FML anmälan ofördröjligen göras till länsstyrelsen.

Innehavaren av ett undersökningstillstånd har rätt att inom det område, som anges i tillståndet bedriva undersökning beträffande alla koncessionsmineral utom olja, gasformiga kolväten och diamanter, där särskild prövning sker. Minst två veckor innan undersökningsarbete påbörjas, skall tillståndsinnehavaren underrätta bergmästaren, berörda fastighetsägare och övriga sakägare. Underrättelse till andra än bergmästaren skall delges.

Om undersökningsarbete medför skada eller intrång skall innehavaren erlægga ersättning. Innan arbetet påbörjas måste innehavaren ställa säkerhet för denna ersättning, om den ersättningsberättigade icke medger att så ej behöver ske. Stat och kommun behöver ej ställa säkerhet.

Bergmästaren i södra distriktet
Holmgatan 16
791 71 Falun

*Guldgrävning i Bendigo. De flesta metoderna för gulddletning illustreras av bilden.
(Fra Australien, Reiseskizzer af Bob, 1862)*

Avgifter enligt den nya minerallagen och gruvlagen

I mineralförordningen (SFS 1992:285) som trätt i kraft den 1 juli 1992, fastställles följande avgifter:

1. Ansökningsavgift för undersökningstillstånd

Om ansökningsavser olja, gasformiga kolväten eller diamant är avgiften 6000 kronor för varje undersökningsområde. Om ansökan avser något annat koncessionsmineral är avgiften 300 kronor för varje undersökningsområde.

2. Ansökningsavgift för bearbetningskoncession

Avgiften är 6000 kronor för varje koncessionsområde.

3. Avgift för undersökningstillstånd

Om tillståndet avser diamant är avgiften 1 krona och 50 öre för varje påbörjat hektar av undersökningsområdet, dock minst 100 kronor.

Om tillståndet avser olja och/eller gasformiga kolväten är avgiften 3 kronor för varje påbörjat hektar av undersökningsområdet, dock minst 100 kronor.

Om tillståndet avser något annat koncessionsmineral är avgiften 15 kronor för varje påbörjat hektar av undersökningsområdet, dock minst 100 kronor.

Om undersökningstillståndet förlängs skall avgift betalas enligt följande.

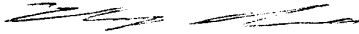
Om tillståndet avser diamant är avgiften 1 krona för varje påbörjat hektar och år, dock minst 200 kronor.

Om tillståndet avser olja och/eller gasformiga kolväten är avgiften 2 kronor för varje påbörjat hektar och år, dock minst 200 kronor.

Om tillståndet avser något annat koncessionsmineral är avgiften 21 kronor för varje påbörjat hektar och år, dock minst 200 kronor.

4. Försvarsavgift

Den årliga försvarsavgiften för utmål enligt gruvlagen skall betalas med 100 kronor för varje påbörjat hektar. Denna avgiftsnivå tillämpas första gången i fråga om avgift för år 1993, som skall inbetalas före innevarande års utgång.

Harry Rova

Guldlakningsförsök i Enåsen

Över anrikningssanden sprids en lakvätska ut som löser guld. Vätskan passerar därefter behållare (tv) med aktivt kol som tar upp guld.

I Enåsen genomförs ett pilotforsök med lakning av guld ur anrikningssand. Sanden läggs upp i en hög och en lakvätska sprinklas ut över högen. Vätskan rinner ned genom sanden och löser ut det guld som finns kvar — mindre än 1 gram per ton sand. Vätskan passerar därefter behållare med aktivt kol som tar upp guld. Kolet transporteras därefter till Rönnskär där guldet tvättas bort — strippas — och gjutes till guldackor.

Metoden är rätt så vanlig bl a i Nordamerika och tillämpas i Sukhaybarat men detta är första gången tekniken provas i Sverige. Om resultatet blir lyckat kan ca 1 miljoner ton sand behandlas i Enåsen och därmed sänka de framtida efterbehandlingskostnaderna. Dessutom vinner vi tillämpbar erfarenhet av en ny metod, som kan möjliggöra bearbetning av lågvärdiga guldfyndigheter, som inte är lönsamma att bryta och anrika med konventionell teknik.

Projektet genomförs av en grupp från Pilotverket i Boliden och pågår under augusti och september.

SM i Gällivare 11-12/7 1992.

Efter 100 mils körande från Gävle, kom vi fram till Gällivare, och solen var framme fast klockan var 21.30.

Efter installation i "Hytte nr 5" var det dax för rundvandring i lägret. Hlev välkomnade av "Goldfinger" med pilsner, stekta biffar o ägg. Satt och ljög utanför bussen några timmar sedan var det tid för nengång.

På fredagen väntade vi in resten av guldvasarkonvojen, alla kom och installerade sig i olika övernattningshärbargen. Sedan var det rundvandring och hejande med alla.

Kvällen avslutades med alleång, korvgrillning och regn.

På lördagen väntade alla på startskottet som gick kl. 1300 med nybörjarklassen.

När det var damernas tur hade magen vänt sig ut o in och knäna skakat i en halvtimme, men så gick det som det gick, guldkornen halkade över kanten och försvann, men roligt hade vi och det är ju det vi har kommit hit för.

På kvällen var det mat och dricka i stora tältet och alla verkades att trivas.

Kl. 2400 gick en lagtävling av stapeln med många snurriga guldvasare, kallt i vattnet och hög stämning.

Upphittade föremål var spikar, 10-öringar och guldkorn.

Söndagen kom med fint väder, och finaler, alla var förväntansfulla" för vem skulle vinna"

Hemmafavoriten Bosse tog hem segern i herrklassen och min "hytte" kompis Anita vann damernas. Och Johnny kom trea i veteranklassen.

Efteråt var det tack och adjö, och vissa stack iväg mot nya guldtävlingar, men ett tappert gäng tillbriegade några roliga timmar i lägret med skratt så att vi hade ont i magen, pannkaksätning o korvgrillning.

Hej, du, hej du.

Hälsningar från Cecilia i Gävle.

Hoppas på guld vid Bodarsjön

Nu i helgen kommer det att handla mycket om guldvaskning i svegstrakten. Ett 30-tal av medlemmarna i Svenska Guldvaskarföreningen kommer nämligen att slå sig ner vid Bodarsjön söder om Sveg i jakt på det ätråvårda guldet.

SVEG (LT). möten varje år och därtill även några inomhusmöten på vintrarna, berättar han. Rolf Saxström säger att man vid dessa möten uteslutande ägnar sig åt guldvaskning i vattendrag, och företrädesvis i åar och bäckar. Själv gjorde han ett fint fynd i Frankrike, en guldklimp på cirka två gram men i Sverige har föreningens medlemmar ännu inte gjort några liknande fina fynd.

– Men klart är att vi hoppas kunna vaska fram lite guld i Härjedalen nu till helgen, säger Rolf Saxström. Annars är bästa stället att göra fina guldfynd i Norden i norra delen av Finland. Enligt Saxström är intresset för guldvaskning i stigande i Sverige och föreningen har även medlemmar över hela landet och några även i Härjedalen.

Sven Egon Johansson

De ska vaska guld

Va gul Sveg kan ett centrum för guldet

BODARSJÖ
I helgen handlade det om vaskning i bäckarna och åsöder om Sveg. Det var Sven Guldvaskarföreningen som samlades till en höstträff i Bodarsjön som utgångspunkt. Meningen är att det ska bli en årligen återkommande höstträff i svegstrakten och det här kanske vore något för fritidskontoret och turistföreningen att haka på.

Hans Wallin från Gävle är styrelseledamot i guldvaskarföreningen och han berättade att intresset för guldvaskning sprider sig i landet. Själv började han vaska guld 1979 och det är en hobby som tar allt mer av hans fritid.

BILLIG HOBBY

–Ja, vi har diverse tävlingar bl.a. både SM, VM och andra tävlingar. Själv blev jag senast fyra i SM, berättade han.

Hans Wallin menar att guldvaskning inte är någon dyrbar hobby. En vaskpanna går löst på cirka 70 kr och även kostnaden för en spade är ju överkomlig.

–Mitt största fynd gjorde jag i norra Finland, en cirka tre millimeter stor guldklimp.

GULDFEBER

Wallin är allmänt mineralintresserad men det är lite extra med guldet. –Jo, visst får man guldfeber och det här med Klondyke du vet.

Till de årligen återkommande träffarna kommer hela familjer. Man ägnar sig åt guldvaskning förstas, men har också en trevlig samvaro i övrigt med grillning m.m.

Guldvaskarföreningen växer hela tiden och nu har vi över 300 medlemmar. Det är en förening som stärker gemenskapen bland utövare av hobbyn, menade Wallin också.

Rolf Saxström säger att man vid dessa möten uteslutande ägnar sig åt guldvaskning i vattendrag, och företrädesvis i åar och bäckar.

Själv gjorde han ett fint fynd i Frankrike, en guldklimp på cirka två gram men i Sverige har föreningens medlemmar ännu inte gjort några liknande fina fynd.

– Men klart är att vi hoppas kunna vaska fram lite guld i Härjedalen nu till helgen, säger Rolf Saxström. Annars är bästa stället att göra fina guldfynd i Norden i norra delen av Finland. Enligt Saxström är intresset för guldvaskning i stigande i Sverige och föreningen har även medlemmar över hela landet och några även i Härjedalen.

– Främsta anledningen till att vi besöker den här trakten är att det gjorts vissa guldfyndigheter där, säger han. Rolf Saxström berättar att SGF bildades 1986 och det är en rikstäckande guldvaskarförening med cirka 300 medlemmar.

–Vi brukar ha två utomhusmöten varje år och därtill även några inomhusmöten på vintrarna, berättar han.

Guldvaskarföreningens ordförande Johnny Hagberg från Hanninge berättade att området söder om Sveg är intressant för guldvaskarna.

INTRESSANTA FYND
Man besökte trakten 1987 och gjorde då en del intressanta fynd. Hagberg skulle ta kontakt med fritidskontoret

○ Hans Wallin och Kulta Hugo är inbitna guldvaskare och visar här sina vaskpannor. I helgen vaskade de guld i bäckar och åar söder om Sveg, som kanske kan bli ett centrum för guldvaskning.

Vi pratade också med Kulta Hugo från Smedjebacken, även han en inbiten guldvaskare.

Kulta har åkt jorden runt nästan i sin jakt på det ätråvårda guldet och han är till exempel tvåfaldig världsmästare i branschen. 1990 i Kanada och förra året på hemmaplan i Kopparberg.

Guldvaskarföreningens ordförande Johnny Hagberg från Hanninge berättade att området söder om Sveg är intressant för guldvaskarna.

INTRESSANTA FYND
Man besökte trakten 1987 och gjorde då en del intressanta fynd. Hagberg skulle ta kontakt med fritidskontoret

i Sveg för att försöka få höstträffen i Sveg att bli årligen återkommande och göra Sveg till något av ett centrum för guldvaskning.

Hagberg är också gärna att man får flera medlemmar från Härjedalen i sin rikstäckande förening.

Leif Eriksson

EN LYCKAD GULDVASKARTRÄFF.

Sommarens sista guldvaskning, (för min del) blev av vid SGFs träff vid Bodarnesjön Sveg. Nu var ju kartan i tidningen ganska svävande, men tack vare Kulda Hugo o Wallin, som vägvisare kom vi rätt. Vi som kom upp på fredagkväll möttes av regnväder. Samlingsplats var vid Stationshuset, det enda som var kvar av en hel by, som hade funnits till, så sent som på -50 talet, c:a 250 personer hade bott där. Nu var det bara några rester av husgrunder kvar. Lördagens väder blev bättre ju längre dagen led, vi åkte tillbaks till ån, där vi slog läger. Mer folk stötte till, så vi var c:a 15 st. som letade igen -87 års vaskplats, efter att ha hittat stället, började vi vaska o dröm om min glädje och förvåning" när jag i första pannan fick sex guldkorn, " inga dåliga saker heller," skulle Ljung ha sagt. I dom två följande fick jag fyra till, men sen var det slut för min del. På lördagen fick vi besök av Ortsbor som med stort intresse följde våra vaskningar. Lördagen avslutades med lägerbål o grillning. Söndagen kom med solsken blev väldigt varmt nere vid ån, vi vaskade några timmar, några flera hittade guld i strandbrinken.

På eftermiddagen sen vi ätit, åkte vi hemåt, några till Gävle, Stockholm, Smedjebacken, Linköping, Falun o Svärdsjö.

En trevlig veckonelg tillsammans, var över, o jag hoppas att vi kan träffas där uppe i Sveg oftare, än vart femte år, om vi intr får så mycket guld, så är gemenskapen lika viktig tycker en " nybörjare i vaskning".

PS. Lycka till ni alla som åker till Skottland, när detta trycks o läses är ni väl tillbaka igen.DS.

Hälsningar

Nils G.

NY BERGGRUNDSKARTA ÖVER KOPPARBERGS LÄN.

Du som spanar efter kvartsgångar och grönstenar i länet. Bör skaffa denna karta som är sammanställd från 24 st. SGU kartor (serie Ai,Af.)

Skalan är 1:250 000, och priset är 50:-

Ring Lena Götesson på utvecklingsfonden i Falun.

Tel. 023-195 45.

Guldbrytning i Värmland i år?

Wermlands Guldbrytning är ett av de åtta prospekteringsbolagen i Stockholmsbörsens O-lista. Det är det enda av de åtta, som letar guld.

Bo Lundström har Sv. Dagbladet analyserat de åtta bolagens verksamhet och konstaterar frankt att de stora vinsterna ännu uteblivit.

Wermlands guldbrytning berättar att man hoppas kunna öppna den första gruvan under innevarande år. Samtidigt ämnar man bredda verksamheten genom att även ägna sig åt industrimineral – av vad slag får vi dock inte veta. Ett stort antal möjliga guldfyndigheter i framförallt västra Värmland har varit föremål för provborrningar. Exploateringsfasen ska nu inledas. Bolaget har 1 200 aktieägare och substansvärdet per aktie är 11:20 kr enligt delårsrapporten sista augusti -91.

Prospekteringsbolaget Petro Arctic har hittills satsat sina pengar i ett hål på Svalbard, som visat sig vara helt torrt. Det ägnar sig huvudsakligen åt borrhäknar, men har nyligen lierat sig med Intergold, som planerar brytning i mindre skala i Kenya och prospekteringsborrning i Portugal.

SMÅLANDSPOSTEN
Tisdag 28 juli 1992

Sibirisk guldfeber

Uppre vid de sydligaste krökarna på den mäktiga floden Jenisej i Sibirien har en veritabel guldfeber utbrutit, rapporterar nyhetsbyrån Tass. Geologer och gulddletningskooperativ i den autonoma Tuva-republiken inom Ryssland räknar med att enbart i år utvinna ett ton av den glimrande ädelmetallen. De första guldreserverna upptäcktes redan 1836 och guld utvanns under nära ett århundrade tills maskinparken blev omodern och olönsam. Men nu finns ny teknik och utrustning som ska ge glada dagar åter.

Utdrag ur styrelseprotokoll 920927.

1. Medlemsantalet är nu uppe i 320 st.
2. Angående Bergslagspostens annons i somras med vår logotyp så får vi som plåster på såren annonsera en gång för 1000:-
3. Vi har redan i dagarna fått 440 VM- broschyrer-93 från Finland + ett dussin affischer. Det tackar vi för.
4. Sten skriver också till " Kivihäkki" angående SM-reglerna som justerades i somras. FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN TILL TÄVLINGSKOMMITTEN: Tävlingskommitten utser två st lag till VM, i lag 1. 3 kvinnor + 2 män och i lag 2. 3 män + 2 kvinnor. Detta plus två reserver i varje lag. Meriterande blir: Placeringar i svenska guldvaskartävlingar+ VM + EM. Guldmedaljslaget från 92
5. får dock kvarstå intakt till VM-93 om laget så önskar.
5. WGA- avgiften för det gångna året uppgår till 50 is dollar (max. avgift) pengarna skickas till WGA- kassören Nico Granegger i ett rekommenderat brev med mottagningsbevis.
6. Sten tar kontakt med Skorped inför deras tävling 29-30 Maj-93.
7. Våra nyinköpta brev o kortmärken ska styrelseledamöterna använda i pr-syfte. Varje medlem kommer att erhålla 10 st, och kan köpa ytterligare 50 st/15 kr. Vi skriver en " blänkare" om detta i Guldvaskarn.
8. Vintermöten: 28 November hos Ingemar Nilsson i Herrljunga (12-18) Vintermöte i Gävle väntar vi lite med. Lidingömöte 8 Maj (13-18)
9. Rolf kollar upp med Torwald Thöörn angående små vaskpannor som vi ska köpa in ett antal ex. av för att använda till SM- priser.

**Swatt
Gott**

◇ ◇ ◇ ◇
Guldfynd i Kina

Fem stora guldfyndigheter har under de senaste fyra åren upptäckts i norra Xinjiang i nordvästra Kina. Den största innehåller troligen 100 metriska ton av guld.

Dessutom har 1,1 miljon ton nickel och 1,9 miljoner ton koppar upptäckts i två nickel- och koppargruvor.

**6 000 år och
130 000 ton**

Det har vaskats och brutits ca 130 000 ton guld under de senaste 6 000 åren. I stort sett finns allt guld kvar i en eller annan form idag. Man uppskattar att 37 procent av allt detta guld finns i centralbankernas valv, 27 procent i händerna på sparare, 25 procent i form av smycken och andra föremål, 8 procent finns i organisationer och 3 procent i någon form i Kina och Sovjet.

och det förenklar att slippa flytta guld mellan olika länder varje gång man reglerar varuhandel. I stället flyttas guldet mellan olika nationers valv i banken i New York.

■ Under mer än 30 år var Boliden i Västerbotten Europas rikaste guldgruva. I slutet av 1930-talet kom 37 procent av Europas guldproduktion från Boliden.

**Gyllene
krigsbyte**

Irak har återlämnat 3 216 guldtackor på vardera 12,5 kilo, värda mellan 3,8 och 4,4 miljarder kronor, liksom sedlar och mynt som stals från Kuwait's banker under kriget.

■ Under 1500-talet flödade guldet från Sydamerika till Spanien. På 150 år fraktades 180 000 kg guld över Atlanten.

T I D N I N G S K L I P P

Under rubriken "Eko från det förflutna" kan vi läsa i en Australiensisk tidning följande artikel, i fri översättning.

The Sydney Morning Herald 2-8-1960

Dödsfall avslutar en gammal guldgrävares 20 åriga väntan.

Guldgrävaren Edward Stewart brukade berätta för sina vänner att han för 20 år sedan fann en rik guldfyndighet på botten av en djup ravin. Området i sig var guldrikt och ett gruvbolag hade hunnit före och mutat in området.

Så han väntade tålmodigt till förra året då gruvbolaget övergav inmutningen, utan att ha funnit Mr Stewarts fyndighet.

För 9 månader sedan försökte Stewart, som gick med hjälp av käpp, att klättra ner i den mycket djupa ravinen. Han misslyckades och räddningsmannskapet fick bära upp honom. Förra Tisdagen begav han sig åter ut till ravinen igen - i taxi! Han meddelade sina vänner att han skulle börja ned klättringen på Onsdagen - vila över natten, staka ut sin inmutning på Torsdagen, vila och börja återfärden på Fredag eller Lördag.

Polisen tror att han följde sin plan, men halkade på sin väg upp.

Vännerna som blev oroliga när han inte återkom som planerat åkte ut och fann sin väns kropp liggandes på de vassa klipporna halvägs ned i ravinen. Åtta män, ledda av polisen bar hans kropp på en bår, det tog dem 1 timme 40 minuter att på zick zack väg få upp kroppen ur den livsfarliga och trånga ravinen. Det fanns helt släta partier, andra ställen vassa stenar och lösa klippblock. Om den gamle guldgrävaren lyckades staka ut sin inmutning är ej känt eftersom ingen än har lyckats ta sig ned till botten av ravinen och se efter.

För de som inte vet, kan vi tala om att här sätter man först ut käppar för att markera inmutningen och säkra densamme, och sen mutar man in på papperet.

Wonna o Sprängarn

FYRA TING KOMMER INTE TILLBAKA:
 EN AVSKJUTEN PIL
 ETT UTTALAT ORD
 ETT FÖRSUMMAT TILLFÄLLE
 ETT TILLRYGGALAGT LIV.

Här följer ytterliggare en artikel ur samma tidning:

The Sydney Morning Herald 27-6-1957

25-åriga Arthur Stewart fann i eftermiddags en guld nugget till ett värde av £400 vid väggkanten nära staden Bealiba, 121 miles nordväst om Melbourne. Han kom cyklande längs den leriga vägen när hans kedja på cykeln hoppade av. När han höll på med att reparera den såg han något som blänkte i leran, han petade upp en stor blänkande guld nugget med fingret, några decimeter ifrån såg han ytterligare två guld nuggets, något mindre i storlek än den första.

Mr Stewart säger sig söka tillstånd att inmuta området.

Mr M. Brown, postmästare i området säger att den berömda guld nuggeten "Welcome Stranger" blev funnen på en plats som heter Moliagul och ligger bara en liten bit från den plats där Mr Stewart fann sitt guld.

Inmutningen kallades sedermera for Stewarts Surprise.

Wonna o Sprängarn

FÖRSÖK ATT GÖRA NÅGON GLAD VARJE DAG
OM DET SÅ BARA ÄR DIG SJÄLV.

Du kommer väl i häg.

↙
OBS! TÄVLING OBS!

Nu har Du chansen!

Vi utlyser en tävling om den bästa historien om guldvaskning i alla dess former. Historien får vara sann eller helt uppdiaktad. Låt fantasin sprudla, Du har hela året på Dig. Styrelsen utser en vinnare vid årets slut och publicerar då den bästa historien i Guldvasarn. Vinnaren erhåller som pris två avgiftsfria år i Svenska Guldvasarköreningen. Lycka till med skrivandet!

Tips o Råd

Beskrivning av några väl kända platser

Många av ÖNG:s medlemmar har börjat att sikta in sig på Finnmarksvidda i Norge. Några av oss har hållit på i området sedan många år tillbaka och kan därför lämna följande upplysningar.

Guldfyndigheter på Finnmarksvidda upptäcktes ungefär samtidigt som ~~de~~ i norra Finland. Av någon anledning har de dock kommit i skymundan av de finländska. Hans Lidman har i sin bok Äventyr i Norr en utförlig skildring av Finnmarksviddas guldgräverihistoria. Har Du inte läst den så läs den, den är mycket läsvärd.

"Gullsökertillatelse på statens grunn i Karasjok kommune" får man genom att skriftligt ansöka om detsamma hos Bergmesteren i Troms och Finnmark distrikt, Postbox 115, 9501 Alta, Norge. Hitintills har tillståndet varit gratis och det har tagit 1-4 veckor att få det expedierat.

På bifogad översiktskarta är nio platser utmärkta. 1-3 är lättast åtkomliga. På norska sidan av gränsälven Anarjåkka går en grusväg ända upp till Helligskogen c:a 75 km. På försommaren brukar vägen vara bra framkomlig 20-30 km med vanlig personbil. Resterande del fordrar traktor eller åtminstone 4-hjulsdrift. På sensommaren brukar hela vägen vara bra framkomlig med personbil.

① ISKURASJÄKKA. Kartblad Karasjok 2033 I. och Galmatskaidi 2033 II. Rekommendation att starta prospekteringsturen c:a 1 km uppströms bron över Iskurasjåkka. Följ sedan älven uppströms tills du träffar på tidigare grävningar. ÖNG önskar gärna rapport. Ingen av medlemmarna har väl ännu prövat denna plats.

② GÅSSJÄKKA. Kartblad Galmatskaidi 2033 II. En traktorväg brukar vara körbar ända fram till bäcken Massuorbmi. Den närmaste fyndplatsen ligger vid korsningen av rutnätets longitudlinje 39 och Gåssjåkka. Guldfynd finns rapporterade ända inne i Gåssjäckas upprinningsområde. På gamla generalstabskartan finns tom en "Gullgravergamme" utmärkt.

③ HELLIGSKOGEN. Kartblad Basevuovdi 2032 I. Platsen är belägen mellan rutnätets latitudlinjer 46 och 47. En liten skogsväg leder in till sjön Basegurajavri. Guldgrävarplatser finns i sydöstra änden av sjön och c:a 100 m nedströms Caskinjäckas utflöde från sjön. Helligskogen är kanske den plats som ÖNG:s medlemmar hitintills har besökt mest. P-O Sandström har utlovat besöksrapport från augusti 1987.

Platserna 4-9 är svårare att nå än 1-3, men väl så intressanta. Med hyrbåt kommer man enklast från vägslutet Hestanjarga till ④ och ⑤ och ibland ⑥. Båt till ⑤ och därefter apostlahästarna rekommenderas. En traktorväg går också från Karasjok till ⑦ och med avstickare till ⑥. Traktorvägen är besvärlig och fordrade sommaren 1987 terrängkörningstillstånd. Agne Söderström har utlovat rapport från augusti 1987.

④ STORFORSEN I. Kartblad Iesjåkka 2033 IV. På norra sidan av Karasjåkka mellan rutnätets longitudlinjer 17 och 18 finns lämningar efter två gamla inmutningar och en guldgrävarbostad.

⑤ STORFORSEN II. Samma kartblad som 4. På södra sidan av Karasjåkka och c:a 100 m nedströms Storforsen finns

lämningar efter en guldgrävarbostad. C:a 1 km nedströms forsen och på södra sidan finns det gamla guldfältet. Det är beläget nästan mittemot den ö (uppgrundning) som finns i älven. Även bäcken som korsar namnet Gålebaike är intressant liksom klippskrevorna bredvid Storforsen. Karasjoks Turistförening bedrev turistvaskning på denna plats i slutet på 60- och början av 70-talet.

⑥ BEIVASGIEDDI. Kartblad Beivasgieddi 2032 I.

Beivasgieddi är en knutpunkt för samernas färdvägar höst, vinter och vår. På västra sidan av älven finns en mycket vacker samekyrka och en "Statens Skogsstue". Vid Beivasgieddi rinner Bautajåkka ut i Karasjåkka. C:a 300 m uppströms sammanflödet och på Bautajåkkas västra sida ligger den legendariske och mångomtalade kapten Kristiansens gamla inmutning.

⑦ SARGEJÄKKA. Samma kartblad.

En vandringsstig leder från Beivasgieddi på västra sidan av Bautajåkka fram till Sargejåkka. Nedströms sammanflödet mellan lilla och stora Sargejåkka ligger Finnmarksviddas mest omtalade guldfält. Här bor stora delar av året Robert Gulbrandsen. Robert är en mycket intresserad av guldvaskning, jakt och fiske. Agne Söderström besökte Sargejokka augusti 1987 och har utlovat en färsk rapport över sina iakttagelser.

⑧ VUOLLUSJÄKKA. Samma kartblad.

Nästan mittemot Sargejåkka rinner Vuollusjåkka ut i Bautajåkka. Vuollusjåkka är känd som guldbäck men ytterst lite bearbetad.

⑨ GÅLEJÄKKA. Samma kartblad.

Längre uppströms Bautajåkka, vid korsningen med rutnätets latitudlinje 60, finner vi vattendraget Gålejåkka. På äldre kartor hade den namnet Guldelfven, man kan undra varför!

Hoppas att ovanstående uppgifter och bilaqd översiktskarta ger dig oro hela kommande vinterhalvår och att det kanske blir "igensyn på Finnmarksvidda sommaren 1988". Personligen har jag besökt alla platserna utom 1, 8 och 9. De står därför överst på listan för 1988.

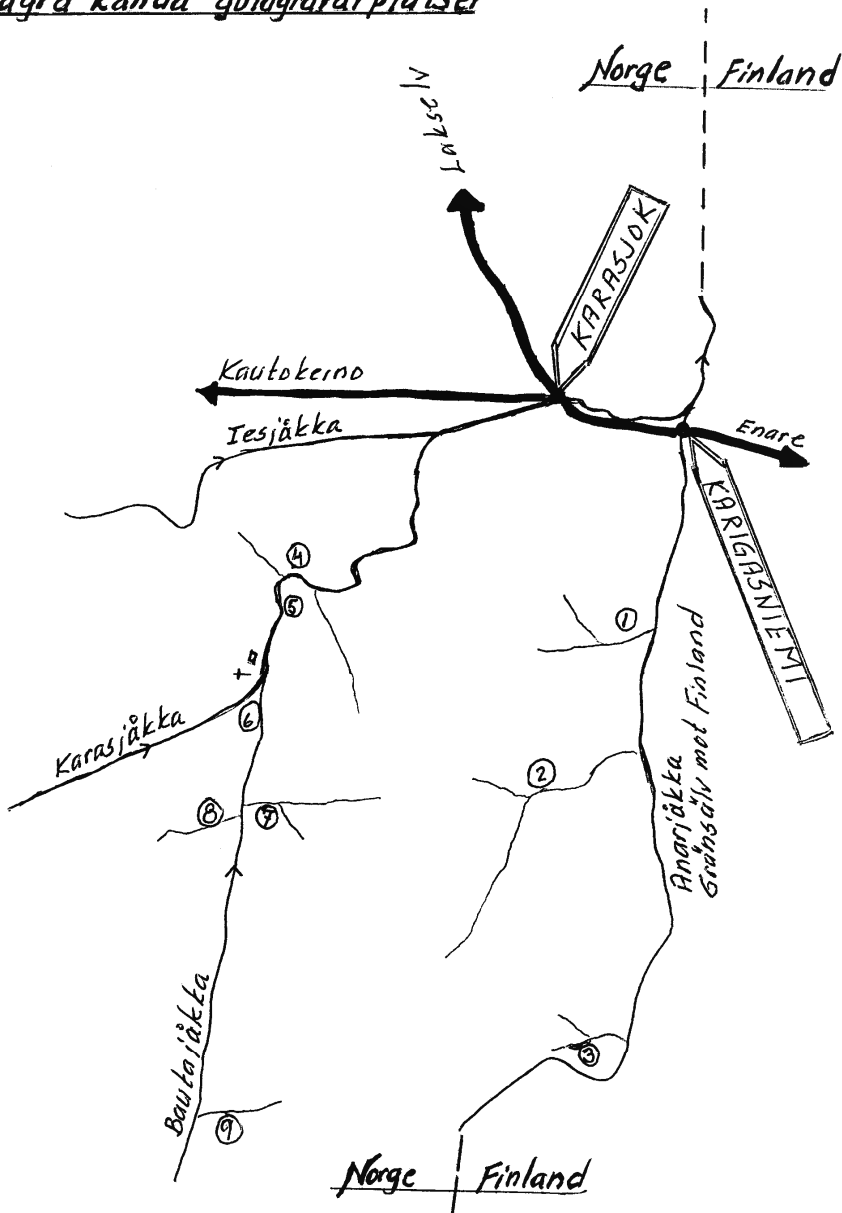

Gullgraverqamme vid Gåssjåkka
Foto: Valfrid Jonsson 1986

Lycka till i Norge!
önskar
Sören Johansson.

FINNMARKSYDDA NØRGE
Några kända guldgrävarplatser

870908/8

① Iskurasjokka	④ Storforsen I	⑦ Sargejokka
② Gåssjokka	⑤ Storforsen II	⑧ Vuollusjokka
③ Helligskogen	⑥ Beirasgieddi	⑨ Gålejokka

---

* KÖP * BYT * SÄLJ * KÖP * BYT * SÄLJ * KÖP *

SÄLJES.

Obetydligt begagnat GULDSPJUT modell M1.
Tillbehör såsom koger och väska medföljer.
Pris 2.800 kr.

Ring Peter tel: 060-52 62 71

Guld funnet i Lycksele

DN
28/9-92

■ Det lilla mineralprospekteringsbolaget Ore Kontakt AB i Lycksele hävdar att de har funnit ett av tidernas mest lovande guldfyndigheter i gränstrakterna mellan Lycksele och Storuman. Efter två års arbete är bolaget övertygat om brytning kan bli lönsamt.

Företagets prospekteringspengar har dock tagit slut och för att undersökningarna skall kunna fortsätta på det 16 kvadratkilometer stora området krävs nya finansierare. Prospekteringsbolaget skall nu vända sig till institutioner och privatpersoner för att försöka få in de tolv miljoner kronor som fattas för att projektet ska kunna slutföras.
(TT, Lycksele)

Guldvas-kare saknas efter olycka

DN
2/10-92

■ Tjugo peruanska guldvas-kare saknas efter en båtolycka på floden Inambari i Amazondjungeln på lördagen.

Guldvas-karna var på väg tillbaka till sitt läger när olyckan inträffade. Båten var kraftigt överlastad, uppgav polisen, som håller deras arbetsgivare ansvarig.

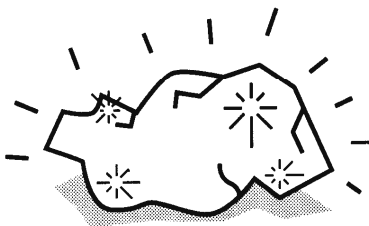
Det fanns fyrtio personer ombord på djungelbåten som var avsedd för ungefär en tredjedel så många passagerare. Polis och frivilliga letar efter överlevande, men de guldvas-kare som inte drunknade kan ha mist livet på annat sätt, det är gott om krokodiler i Inambari-floden. Det fanns på söndagen föga hopp om att man skulle hitta någon av de återstående i livet.
(TT-AFP, Lima)

VISST FINNS DET GROVT GULD I N.FINLAND.

"Goldfinger" (Majanen) berättar att han fått ett telefonsamtal från Rovaniemi om en guldnugget på 145 gr. som vaskades fram ur Palsinojas iskalla vatten. Välkänt vattendrag för oss SGF:are. Fyndet gjordes kl 7²⁰ den 27 augusti i år. Jättenuggetten som fått namnet VEINI är den femte största i Finlands guldhistoria. Värdet uppskattas till ca. 200 000 mark.

Goldfinger berättar också att han ska göra allt för att slå nytt världsrekord och som ska skrivas in i Guinness rekordbok. Storverket ska gå av stapeln under SM i Kopparber -93. Och i vilken gren? det är hemligt säger Goldfinger och hälsar kryptiskt, ??? Tack Ingemar ???

Vad menar han? red.

SKOTTSK GULDHISTORIK

I över 2000 år har floderna och strandbrinkarna i Skottland blivit genomsökta efter guld, ända från Shetland till gränstrakterna mot England. Överraskande nog kan små guldfynd hittas i hela området, men de rikaste guldförande markerna finns i Sutherland, Perthshire och Galloway Hills. Det mesta av guldet består av små flagor, ursprungligen fanns det som tunna skikt i klippformationer. Guldet blev utfällt p.g.a. erosion, väder och vind samt glaciära rörelser och avlagrat i närmaste vattendrag. Varje plats har sin egen unika färg på sitt guld, det kan skifta från vitaktigt till rött, beroende på "orenheterna" i det.

De första betydande guldfyndigheterna gjordes i Leadhills-området i gränstrakterna mot England, här startades också kommersiell utvinning 1515. På ett enda år blev guld utvunnet från detta område för över 5 miljoner pund. Under denna tid var det tämligen ofta som "nuggets" hittades, en av dessa finns registrerad till en vikt av 270sz. dvs. 765,45 g! Detta guld användes till att formge Skottlands regalier och kronjuveler och myntades också med James den 5:e i präglingen. Gruvdriften i området sjönk gradvis då det lättillgängliga guldet blev uttömt och utvinningen av bly blev mera lönsam.

Nästa betydelsefulla fyndighet var i Helmsdale, Sutherland 1868, den resulterade till en typisk guldrush. Mer än 500 guldgrävare slog sig ned runt kullarna i syftet att finna lyckan. Ett fåtal fick lön för mödan, men man beräknar att guld för 750.000 pund blev funnet under sommaren 1869, inklusive en nugget på mer än 2½ Oz. (70,87 g). På grund av sportsliga intressen förbjöd hertigen av Sutherland all prospektering i området 1870 och guldrushen var redan över.

Idag sker guldletandet i Skottland endast i hobbysyfte och förhoppningen är att hitta lite av det som de tidigare guldgrävare missat. Man kan också hitta små nuggets upp till 7 g, men inte så ofta. För ett par år sedan hittade dock Pablo Schwartz från Italien (nuvarande världsmästaren) en nugget på över 10 g i detta område. Stort rabalder och för detta blev han hedersmedlem i "The Kildonan Gold Prospecting Club." "Finguld" finns det i alla fall gott om att vaska fram för oss "vanliga dödliga".

Sten

FLYBUSSBILJETT
AIRPORT BUS TICKET

FLYBUSS FLY BUS

ARLANDA-
STOCKHOLM
WANDHILLS
WANLOCKHEAD

3 - 6 SEPTEMBER

VM SKOTTLAND
-guuld

BRITISH AIRWAYS

Avery Label Systems Ltd.
Cumbernauld, Scotland. Tel. 0236 725611

BOARDING PASS

JOHNNY MR

ARN

WORLD
GOLD PANNING
CHAMPIONSHIPS

XX
HIC-XX

NUMBER

PK

VM 1992 SKOTTLAND

Den intresseanmälan för vår gemensamma föreningsresa till guld-
vaskar VM i dom skotska högländerna rönste ett bra intresse
Femton deltagare från Småland upp till Norrbotten samlades
på Arlanda tidigt på onsdagsförmiddagen och packade in sig
British Airways Boeing 737 (årsmodell -91så löd i alla fall
texten inuti ett armstöd som lossnade när jag satte mej litet
för hastigt.) Vi lyfte utan problem, passerade Danmark lika-
så utan problem. Några timmar senare flög vi in över London
City på några 100 tal meters höjd. Parlamentshuset, Tower
London Bridge. Allt var som vanligt, vad annars?
Jag kunde snabbt konstatera att det var ebb i Themsen innan
vi dök in i en jättelik molnbank.

Väl nere på Terra Firma samlade vi i hop oss och jagade
snabbt igenom tull och allt vad det heter, till två stycken
av oss hyrda minibussar som skulle föra oss vidare norrut.
Ken Karlsson och Anders Bergström tog på sig den icke helt
tacksamma uppgiften att agera chaufförer i vänstertrafiken.
Gud välsigne dem tänkte jag och stuvade in Eva min tjejs
och mina resväskor. Grabbarna trasslade bussarna ur trafik-
myllret. Väl ute på väg M25 rullade det snabbt på norrut.
Några stopp efter vägen för proviantering och rastning av
apostlahästarna. Vårt logi,hotellet i byn Abington någon
mil från tävlingsplatsen var förvarnade om att vi skulle
komma fram sent. Och sent blev det. Inte lång tid var kvar
på dygnet då vi checkade in. Rum nummer 10 och sängen i det-
samma var mitt omedelbara mål. Eva verkade lika trött.

Dagen vaknade och vi med~~de~~n. Engelsk frukost väntade, flottiga korvar, bacon, toast och te. Vis från tidigare vasktävlingar, visste jag att tävlingsdagarna brukar bli långa och mathållningen mager. Stoppade jag snällt i mig det som bjöds. Efter att hela gänget vaknat och frukosterat stack vi iväg upp i högländerna, där Skottlands högst belägna by väntade. Vägen upp var smal, vi stannade till vid tävlingssekretariatet i byn Leadhills. Hämtade ut våra tävlingshandlingar och införskaffade guldvaskarlicens som var ett måste för att få vaska på duke of Buccleuchs ägor. Normalt kostar licensen 12 pund/år, men för oss tävlingsdeltagare var det gratis. Greven själv såg vi inte röken av och det var inte så underligt då han är så pass gammal att han sitter i rullstol men rik som ett troll och Storbritanniens största privata markägare. Efter några goda råd om bra vaskställen i Mennoch Water från min gamle vän Ron Callender som jag träffat på bland bykåkarna var det dags att blöta pannan.

Vattendraget i fråga är en liten snabbflytande å som rinner upp i Stake Hill en "kulle" 542 meter hög. Häftiga regn får ån att svämma över sina breddar gång på gång. Men transport av guldkornen sker i en ytterst begränsad omfattning. Det mesta av guldet ligger dolt i dom leriga stränderna och där ligger det tills någon guldgrävare vaskar fram det ur leran. Men att gräva i stränderna är strängeligen förbjudet likaså att använda vaskränna. Senare under dagen såg jag att dom som verkliga grävde i stränderna var den tjeckiska tävlingsgruppen. Men dom hittade guld också bl.a. en liten fin nugget på närmare 5 millimeter som goda vänner från geologiska institutionen i Prag visade mej.

Vi for vidare till tävlingsplatsen i den minimala byn Wanlockhead där skildes vi åt, några drog sig bort åt arenan. Själv så ordnade jag lift med en engelsk bekant neråt dalen till Mennock Water. Det var ett naturskönt landskap vi åkte igenom. Höga mjukt rundade berg med mängder av får som lyste som små vita prickar i den ilsket violetta ljungen på sluttningarna. Någon mil från Wanlockhead tackade jag för mig och hoppade av för vidare transport ner till ån. Ett envist duggregn förföljde mig när jag letade efter något lämpligt ställe att sätta spaden i. Jag märkte ganska snart när jag vaskade att här skulle man behöva en ränna. Under det översta grus och stenlagret var leran rik på fint mikroguld men ack så finkornigt. Jag letade hela tiden efter paralleller till våra fåtaliga Svenska vaskguldsförekomster. Topografin var betydligt mer kuperad och guldet härrörde troligen från betydligt yngre bergarter än hos oss. Men några slutsatser skulle man väl kunna dra. Jag kunde konstatera att på de ställen vattnet hade blottat berggrunden så bestod den av en ganska trist gråvacka ofta med ränder av kvarts och kalcit.

I dom här trakterna har det pågått gruvverksamhet i minst 700 år. Bly, Zink och silvermalmer gav det största utbytet. Men det var 200 år av guldvaskande som gjorde att Leadhills och Wanlockhead blev känt i hela öriket. Guldet har mestadels haft en renhet av ca. 22 carat. Något guld i fastklyft har inte påträffats utan man tror att dom guldförande kvartsådrorna under milliontals år eroderats ner. Om malmbildningen i området finns en teori att den har skett enligt ett bestämt mönster. 200-300 grader heta minerallösningar med bl.a. guld har pressats upp till ytan i gråvackan från en stor granit massa djupt ner i berggrunden. Malmineralen har avsatts i följande ordning från graniten koppar, zink, bly, silver, och högst upp guldet.

Väder och vind och framförallt de olika istiderna eroderade alltså ner guldkvartsådrorna. Talrika snabba vattenströmmar transporterade guldet ner till dalens botten där det anrikades i leran. Moderna vattendrag som Mennock Water har för svag vattenföring och orkar bara transportera bort lera och fin sand. Guldet flyttar i dom flesta fall ej på sig utan en s.k. passiv anrikning sker. En typisk svensk parallell.

Efter några timmars vaskande och grävande var detså dags att få tag på en matbit. Jag beslöt att återvända till tävlingsplatsen. Det var faktiskt ganska lätt att få lift tillbaks. Skottarna var verkligen ute och rörde på sig var det VM-tävlingarna som lockade. Vål framme och efter att ha konsumerat ett större antal av den lokala bowlingklubbens smörgåsar a 30 p stycket. (dvs. den skotska versionen av bowling) som såldes i det lilla klubbhuset. Så var det dags att besöka byns lilla gruvmuseum. Där den gyllene fårkåken ställdes ut tillsammans med ett antal guldfynd från trakten.

Beskrivningen av tävlingarna överlåter jag med varm hand till någon annan som vill fatta pennan. Om inte annat finns chansen för denne att vinna 2 års fritt medlemskap i SGF. I all vänlighet skulle jag vilja påminna de norrlänningar som efter tävlingarna for vidare upp mot Kildonans guldmärker. Skicka gärna några rader till red. det ni upplevde är säkert intressant för medlemmarna att läsa om. Du som känner dej litet sugen på Skottlands vaskning kan få litet hjälp på vägen genom att läsa häftet "Men of the Scottish Goldrush av Ron Callender. Priset är 20:- kolla hos medlemsförsäljningen.

Eder red.

EFTERLYSNING

För att kunna göra Guldvaskarn mer upp to date så sökes en beg. ordbehandlare alt. desk top utrustning med bra skrivare.

RING RED.

WORLD GOLDPANNING CHAMPIONSHIPS 1992 LEADHILLS & WANLOCKHEAD SCOTLAND

6 9 1992

Results for PROFICIENT MEN

Name	Town & Country	Number of Nuggets: 5		
		Time	Nugs.Total Found	Time
1 PABLO SCHWARZ VÄRLDSMÄSTARE	GIAVENO ITALY	4.33	5	4.33
2 PIERRE ROBERT MANDRICK	DUNIÈRE SUR EYRIEUX FRANCE	4.42	5	4.42
3 LUDEK DOLANSKY	PRAGUE CSFR	5.14	5	5.14
4 KLAUS PIRCHNER	AUSTRIA	5.24	5	5.24
5 PENTTI NUMELLA	FINLAND	5.30	5	5.30
6 PHILIPPE RIVIERE	MONTHLERY FRANCE	6.24	5	6.24
7 GOTTARDO DEON	ITALY	6.25	5	6.25
8 ALEARDO SALINA	ITALY	6.36	5	6.36
9 PIERRE GUILLARD	FICHOUS FRANCE	7.30	5	7.30
10 JIRI PERTL	KLADNO CZECHOSLOVAKIA	9.40	5	9.40
11 BJÖRN OLSSON	KIRUNA SWEDEN	4.44	4	9.44
12 MICHAEL JEJEFALK	SKÄRHOLMEN SWEDEN	4.47	4	9.47
30 SÖREN JOHANSSON	SKELEFTA SWEDEN	5.08	1	25.08

Name	Town & Country	Number of Nuggets: 7		
		Time	Nugs.Total Found	Time
1 LAURI OLLILA	FINLAND	8.39	7	8.39
2 PAAVO HULKKONEN	SMEDJEBACKEN SWEDEN	5.30	6	10.30
3 YRJO KORHONEN	FINLAND	3.03	5	13.03
8 TAGE JAKOBSSON	UMEA SWEDEN	11.31	6	16.31
14=BERTIL ROSANDER	SVERIGE	99.99	0	134.99

WORLD GOLDFANNING CHAMPIONSHIPS 1992 LEADHILLS & WANLOCKHEAD SCOTLAND

6 9 1992

Results for PROFICIENT LADIES

Name	Town & Country	Final		
		Time	Number of Nuggets: Nugs.Total	Found Time
1 IVANNE JOSSO <i>VÄRLDSMÄSTARINNA</i>	CHESSY LES MINES FRANCE	7.40	5	7.40
2 MARJATTA LEINONEN	SODANKYLA FINLAND	8.13	5	8.13
3 VERONIKA STEDRA	CSFR	10.08	5	10.08
4 JEANNIE THURKETTLE	GREAT HOCKHAM GREAT BRITAIN	10.50	5	10.50
5 DUCHIER MARINE	FRANCE	11.28	5	11.28
6 RAIJA ARHO	FINLAND	6.56	4	11.56
7 KATEI-SOFIA HULKKONEN	<i>SMEDJEBACKEN</i> SWEDEN	8.06	4	13.06
8 ULLA STAHL	GÄLLIVARE SWEDEN	8.12	4	13.12
9 RAUNI ALATALO	FINLAND	8.15	4	13.15
10 LENA LINDERG	<i>GÄLLIVARE</i> SWEDEN	8.37	4	13.37
11 EEVA OLLILA	PORI FINLAND	8.41	4	13.41
12 YVONNE WALLIN	<i>GÄVLE</i> SWEDEN	8.50	4	13.50

NYBÖRJARE

Final *HERRAR*

Number of Nuggets: 8
Nugs.Total
Time Found Time

Name	Town & Country	Time	Number of Nuggets: Nugs.Total	Found Time
1 PETER DALLAS	EDINBURGH GREAT BRITAIN	8.58	8	8.58
2 MICHAEL JONES	CLYWD GREAT BRITAIN	4.42	7	9.42
3 EWAN CAMERON	MONTROSE GREAT BRITAIN	7.05	7	12.05
6 ANDERS HERMANSSON	LULEÅ SWEDEN	8.33	7	13.33
12 ANDERS BOGLAND	<i>KOPPARBERG</i> SWEDEN	10.24	6	20.24

Final *NYBÖRJARE*
DAMER

Number of Nuggets: 6
Nugs.Total
Time Found Time

Name	Town & Country	Time	Number of Nuggets: Nugs.Total	Found Time
1 JILL SMETHURST	CREWE GREAT BRITAIN	10.23	6	10.23
2 YVONNE DALLAS	EDINBURGH GREAT BRITAIN	9.58	5	14.58
3 AMANDA MARLOW	LEICESTERSHIRE GREAT BRITAIN	16.03	6	16.03
18 MARIE LOUISE JOHANSSON	<i>SKELEFTA</i> <i>SVERIGE</i>	8.44	1	33.44
20 SOLVEIG BOHN	<i>KOPPARBERG</i> <i>SVERIGE</i>	16.38	2	36.38

WORLD GOLDPANNING CHAMPIONSHIPS 1992 LEADHILLS & WANLOCKHEAD SCOTLAND4 9 1992Results for NATIONAL TEAMS

Name	Town & Country	Number of Nuggets: 14		
		Time	Found	Total
-----				
1 SWEDEN II		14.27	10	34.27
2 FRANCE II		22.27	11	37.27
3 ITALY I		27.37	11	42.37
4 MOONSHINE PANNERS	FINLAND	18.11	9	43.11
5 NUGGETLOSERS	FINLAND	23.58	9	48.58
6 SWITZERLAND		29.57	9	54.57
7 FRANCE I		28.09	8	58.09
8 SWEDEN I		21.45	5	66.45

ETT STORT GRATTIS TILL DE
 SVENSKA VIKINGARNA
 VM-MÄSTARE I LAG TÄVLINGEN.

WORLD GOLDPANNING CHAMPIONSHIPS 1992 LEADHILLS & WANLOCKHEAD SCOTLAND6 9 1992Results for CHILDREN 10 - 15 YEARS

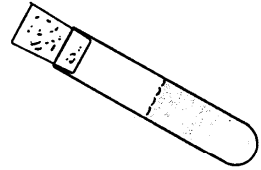
Name	Town & Country	Number of Nuggets: 8		
		Time	Found	Total
-----				
1 MARINE DUCHIER	FRANCE	4.51	8	4.51
2 ELIN MARIE LONNSTROM	SWEDEN	5.58	8	5.58
3 ANDY PIRCHNER	AUSTRIA	6.02	8	6.02

WORLD GOLDFANNING CHAMPIONSHIPS 1992 LEADHILLS & WANLOCKHEAD SCOTLAND

9 1992		Results for OPEN TEAMS		Sheet 1	
Name	Town & Country	Final	Number of Nuggets: 15 Nugs.Total Time Found Time		
1 AUSTRIAN/CANADIAN			15.49	11	35.49
2 GOLDFINDERS	FINLAND		17.47	11	37.47
3 PAPUNOKAT	FINLAND		10.36	9	40.36
4 PORIS PANCAKE PANNERS	FINLAND		17.28	10	42.28
5 BIG PANS	FINLAND		17.50	10	42.50
6 SWEDEN MOONSHINE	SWEDEN		20.37	10	45.37
7 SWEDEN GOLDFANNERS SOCIETY	SWEDEN		23.34	9	53.34
8 GOLDEN BEER OF LAPLAND	FINLAND		11.28	4	66.28
9 TURNIPS	GREAT BRITAIN		23.43	6	68.43
10 ITALY III			19.25	2	84.25

HÄLL TILLGODO
MEDLEMMAR.

Rolf Saxström.

TÄVLINGSKALENDER

29-30 Maj Skorped Open, Örnsköldsvik, Sverige

5-6 Juni Eväjäarvi Open (mellan Tammerfors-Jyväskylä) Finland

12 Juni Kopparberg Open, Sverige

12-13 Juni Tjeckoslovakiska mästerskapen, Blanice (söder om Prag)

25 Juni Tyska mästerskapen, Goldkronach (norra Bayern)

31/7-1/8 Svenska mästerskapen, Kopparberg

Juli Lannavaara Open, Sverige

13-15 Augusti VM-Finland, Tankavaara.

3-5 September Schweiziska mästerskapen, Littau (nära Luzern)

1994 29/8-4/9 VM-Österrike. Rauris

1995 VM-Frankrike, Osselle

1996 VM-Kanada, Dawson City

Samtliga tävlingar är "öppna" alltså alla kan delta oavsett nationalitet. Vet någon något mer om ytterligare tävlingar, vänligen kontakta mig.

Sten Bergström

*****GULDVASKARFÖRENING STARTAD I NORGE*****

En guldvaskarförening har i dagarna blivit bildad i vårt grannland Norge. Vi i Svenska Guldvaskarföreningen önskar "Finmark Gullgraverklubb" lycka till med föreningsarbetet och kommer givetvis att bistå med tips och råd om så önskas.

Är Du intresserad? Kontakta då: Finmark Gullgraverklubb

c/o Asbjörn Yttergard

Postboks 92

N-9901 Kirkenes

NORGE

Tel. 085/94534

Guldrush   kort om Nya Zeelands guldhistoria.

Nya Zeelands första guldrush kom år 1852 på Coromandelhalvön i norr. Man hade där funnit guld i Driving Creek vid staden Coromandel, och lycksökare strömmade genast dit med förhoppningar om snabb rikedom.

Guldet på fyndplatserna var för det mesta inbäddat i kvarts, som måste krossas. För detta krävdes dyrbara maskiner – det gick inte att använda så enkla redskap som spade och vaskpanna. Landskapet kom snart att se ut som ett såll med alla gruvhål, och däremellan låg högar av krossad sten. Tillgångarna i Coromandel visade sig dock vara begränsade och tog snart slut.

Nästa guldfyndighet på Nordön fann man 1867 i Thames på södra delen av Coromandelhalvön. Upptäckten gjordes av fyra unga män som var ute på en guldetarexpedition. De hade kommit från Auckland i en liten båt. Att resa landvägen gick inte, eftersom det ännu inte fanns några vägar i de trakterna och det var dessutom farligt på grund av fientliga maoristammar.

Vägleda av en maori gjorde männen det första fyndet i kanten av en bäck kallad Kuranui Stream, och inom några månader lär de ha hittat guld för omkring 40000 pund, en enorm förmögenhet på den tiden.

Thames var då en liten ort med 200 innevånare, men inom tre år hade befolkningen ökat med 20000 personer till en ny, vild guldgrävarstad med 77 krogar och barer. När verksamheten stod på sin höjdpunkt hade gruvorna producerat guld till ett värde av två miljoner pund. Därefter minskade tillgången mer och mer, och 1924 hade nästan all produktion upphört.

Under 1860-talet hittades ytterligare betydande guldfyndigheter på Coromandelhalvön och i omgivningarna. Martha Mine i Waihi söder om halvön var till exempel under en tid en av världens rikaste guldgruvor. Den stängdes så sent som 1953 och hade då producerat guld och silver till ett värde av drygt 28 miljoner pund.

På Sydön hade man också hittat guld, ännu mycket mer än på Nordön! De första fyndigheterna där upptäcktes egentligen redan år 1856 i Nelsonprovinsen på öns norra del. Någon rush av samma slag som i Kalifornien och Australien kom dock inte till stånd, och inom några år var dessa tillgångar slut.

Den verkliga guldrushen till Sydön kom i början av 1860-talet. Lokala myndigheter, angelägna om att locka till sig immigranter och inkomster, hade utfäst belöningar för upptäckten av större guldfyndigheter, dock till att börja med utan resultat. Men 1861 blev Otagoprovinsen intressant sedan en kalifornisk guldgrävare hade funnit en del guld nära Lindis Pass i alpdistriktet. Det blev en mindre rusning till området, men guldetarna drevs snart bort av den hårda vintern som detta år drabbade den högt belägna bergskedjan.

En erfaren tasmansk guldgrävare, som hette Gabriel Read, kom samma år till sydvästra Otago för att undersöka om det eventuellt kunde finnas något guld där. Lokalbefolkningen gjorde narr av hans förväntningar – men inte så länge. Gabriel Read hittade nämligen en rik fyndighet i Tuapekaflodens dalgång, vilken senare uppkallades efter honom och fick namnet Gabriel's Gully.

Märkligt är att Read genast meddelade myndigheterna om sitt fynd och basunerade ut det i lokaltidningen Otago Witness i stället för att slå vakt om upptäckten och i tysthet samla en förmögenhet. ”Jag kände det som min plikt att meddela fakta” uppgav han. Det var Gabriel Read som senare också hittade ett guldfält i Waitahuna.

Resultatet av Reads osjälviskhet blev Nya Zeelands hetaste guldfieber. Den blossade upp omedelbart och häftigt. En hel armada av guldgrävare med spade över axeln drog iväg till Gabriel's Gully och området däromkring. Redan efter ett halvår hade befolkningen i Otagoprovinsen ökat från 12000 till 27000 genom tillströmningen av lycksökare bland bergen. Mer än hälften av dem kom från Australien. Som erkänsla för distriktets nyvunna välstånd utfärdade länsstyrelsen en belöning på 1000 pund till Read.

Vintern 1862 blev onormalt kall och floden Cluthas vattenstånd sjönk till en makalöst låg nivå. Två kaliforniska guldgrävare, Horatio Hartley och Christopher Reilly, drog fördel av detta genom att i närheten av Cromwell nedanför Dunstan Mountains utforska den del av flodbädden som normalt var under vatten. Resultatet blev att de i augusti kunde deponera 39,5 kilo guld i Dunedins bank och yrka på belöning för upptäckten av en ny guldfyndighet. Otagos guldrush nummer två hade börjat! Redan efter en månad var 3000 män i arbete på det nya fältet.

Samma år gjordes också nya guldfynd i floderna Arrow och Shotover. Den första fyndplatsen i Shotover upptäcktes av en ren händelse av två maoriska fåraherdar. Deras hund hade ramlat i vattnet men tagit sig upp på en klippavsats. När de hjälpte den upp, hittade de drygt 8 kilo guld, som samlats i en hålighet på klippan! Ur Shotover togs sedan stora mängder guld och den blev känd som världens guldrikaste flod.

Nu fann lycksökarna sin väg även till dessa platser, som var belägna nära staden Queenstown. I februari 1863 arbetade mer än 6000 guldgrävare där. Denna rush fick en tragisk fortsättning genom att även vintern 1863 blev oerhört hård uppe i bergen. Många av nykomlingarna var dåligt utrustade och ovana vid arbete i hårt väder, varför flera av dem frös ihjäl i sina primitiva kojor. Resten drog sig ner till mindre riskfyllda områden, särskilt till Taierifältet nära Naseby, där ytterligare en upptäckt hade kungjorts.

På Sydöns västkust gjordes år 1864 också betydande guldfynd, vilka hade till följd att befolkningen på några år ökade från 800 till 29000, för att sedan åter börja minska i och med att de ytliga guld-tillgångarna sinade. I början av 1870-talet var den vilda guldgrävar-epoken i stort sett förbi.

Senare utvinning av guld ur floderna skedde mest genom muddring. Det första ångdrivna mudderverket byggdes 1886, och i början av 1900-talet var omkring 260 mudderverk i drift vid Sydöns guldfält. Avkastningen från denna metod sjönk stadigt, och 1970 fanns det bara ett mudderverk kvar på västkusten.

Guldgrävarlivet på Nya Zeeland under rushen på 1860-talet kan inte jämföras med det laglösa liv som härskade på de amerikanska och australiensiska guldfälten. Regeringen hade organiserat en poliskår, som upprätthöll ordningen. Frånsett ett par allvarliga brott och en del bråk vid de otaliga krogarna gick det för det mesta ganska lugnt till.

När gullexporten från Sydön stod på sin höjdpunkt, svarade den för inte mindre än 70 procent av Nya Zeelands nationalinkomst, och det verkade som om nationens framtida välstånd skulle vara beroende av guldet. Fram till 1870-talet hade befolkningen på Sydön ökat till 159000, medan den på Nordön bara var 97000. Men när de mest givande guld-tillgångarna var slut kom exporten av ull åter i förgrunden.

All övrig handel och industri koncentrerades mer och mer till Nordön. Sakta minskade befolkningssiffran på Sydön, och den fortsätter att minska än i dag. En del av öns kommunal- och landstingspolitiker beklagar detta och brukar varje år anhålla om ökade statsbidrag till regional utveckling. Andra åter anser att man kan skatta sig lycklig om den lugna och behagliga livsstil som nu råder kan få fortsätta, allt medan man på flera håll i världen måste finna sig i industrialisering och snabbt växande tätortsbebyggelse.

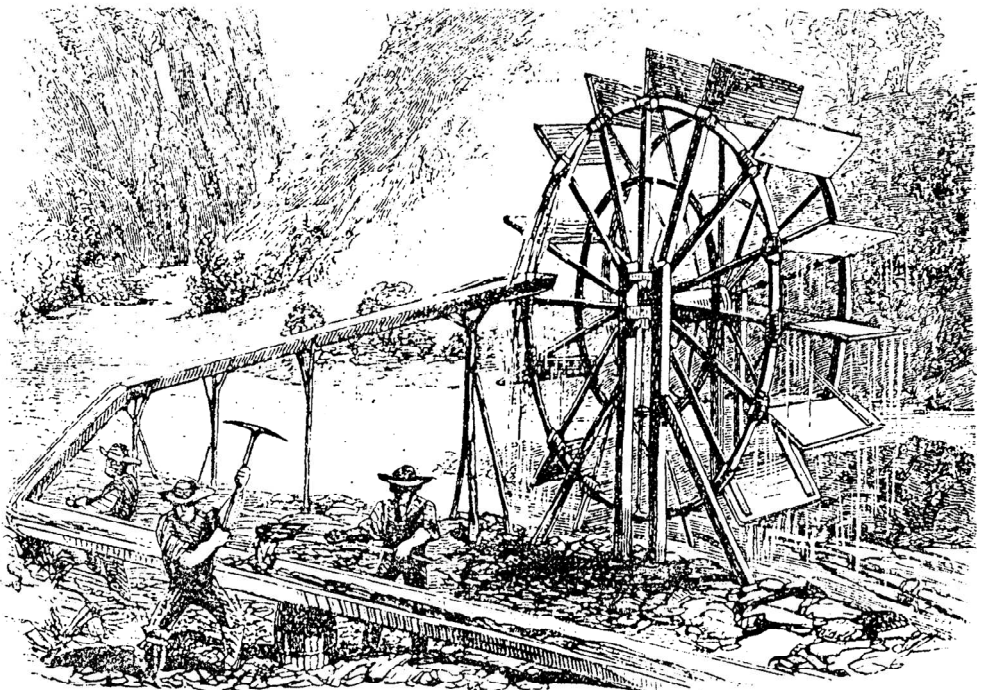
Statens inkomster av guldförsäljningen var temporära och hade inget bestående värde för landets ekonomi. Men i samband med guldrushen hade stora skaror människor av olika kategorier anlänt till Nya Zeeland. Många av dem bosatte sig där och medverkade till den sociala och kulturella utvecklingen i sitt nya hemland. Bland nykomlingarna fanns det också en del politiskt medvetna personer, av vilka flera kom att spela en framträdande roll i landets statsangelägenheter. En av dem som kommit från Australien var Richard Seddon, "King Dick", som så småningom blev premiärminister.

I samband med upptäckten av guld invandrade också många kineser, den första verkligt betydande gruppen av icke-europeiska immigranter. Myndigheterna blev efter hand bekymrade över att stora mängder guld lämnade landet när kineserna återvände hem. De utfärdade därför ett exportförbud som stoppade all vidare utförsel av guld till Kina. Kineserna själva var dock välkomna att bli kvar i landet med sina eventuella tillgångar, om de så önskade. De allra flesta stannade.

Bland de många historier från guldgrävartiden som ännu lever kvar finns en som handlar just om utförsel förbudet av guld till Kina. En tid efter det att förbudet hade trätt i kraft kom en uppgift om att en av kineserna hade avlidit. Hans landsmän önskade att kistan med kvarlevorna skulle fraktas med fartyg till hemlandet. En ansökan om detta lämnades in till berörd myndighet, och något hinder mot det begärda ansågs inte föreligga.

Ganska snart därefter avled ännu en kinesisk guldgrävare, och samma procedur upprepades. Så avled en tredje och en fjärde, och alla kistorna skulle fraktas hem till Kina. Nu började myndigheterna bli fundersamma. Hade en epidemi utbrutit bland just de kinesiska immigranterna eller vad var det frågan om? Man öppnade en kista och en spirande misstanke bekräftades. Kistan innehöll guld!

Till Sydöns förnämsta turistattraktioner – förutom naturskönheten – hör numera de minnen som finns kvar från guldrushens dagar. Hela nybyggarsamhällen, som Arrowtown och Shantytown, är bevarade som de såg ut under förra seklet. Det finns lokala museer där man visar hur guldgrävarna levde och arbetade. Och det finns floder där besökare fortfarande kan få prova lyckan att vaska guld. Ty även om huvudparten av flodernas guld kanske är borta, finns det ännu en del kvar att hämta. Ett populärt fritidsnöje är att ta såväl vaskpanna som matsäck med sig och sätta sig någonstans vid flodbädden och leka guldgrävare. Det är inte nödvändigt med rutig skjorta och slokhatt! Har man tur, kan man hitta några små guld-korn eller, i bästa fall, så mycket att det räcker till att göra ett litet smycke som minne av en behaglig och spännande dag i ett av världens skönaste naturområden.

FLUTTER-WHEEL, ON THE TUOLUMNE.

START- och
RESULTATLISTA

KOPPARBERG OPEN- 92

KLASS: HERR HEAT: FINAL

Antal kom: 10

START NR:	NAMN:	TID	ANTAL KORN	SLUT TID	PLAC.
8	HULKKONEN "Kultahugo" Smedjebacken	3.12	9	8.12	1
6	HAGBERG Johnny Hauden	5.07	9	10.07	2
9	SÖDERLUND Börje Falun	11.38	10	11.38	3
16	SIMOLA Mikko Borgå Finland	13.15	10	13.15	4
2	NYMAN Henrik Vallenkuma	10.08	9	15.08	5
15	LASSFOLK Tommy Kopparberga	6.47	8	16.47	6
11	WALLIN Hans Gävle	7.26	8	17.26	7
14	SAXSTRÖM Rolf Falun	12.53	9	17.53	8
5	SÖDERLUND Stig Kopparberga	7.56	8	17.56	9
3	JARVA Veli Pekka Björneborg Finland	8.43	7	23.43	10

"KOPPARBERG OPEN 1992" Antal kom: 9

KLASS: VETERAN HEAT: FINAL

3	HULKKONEN Paavo "Kultahugo" Smedjebacken	3.07	8	8.07	1
10	JONSSON Gull Marie Nordansjö	5.49	8	10.49	2
1	MAJANEN Ahti Tyresö	7.54	8	12.54	3
9	SAXSTRÖM Rolf Falun	8.03	7	18.03	4

START OCH
RESULTATLISTA

KOPPARBERG OPEN - 99

KLASS: UNGDOM HEAT: FINAL

Antal korn: 5

START NR.	NAMN:	TID	ANTAL KORN	SLUT TID	PLAC
3	WESTIN BJÖRN STOCKHOLM	4.06	5	4.06	1
1	KIURU SOFIA KOPPARBERG	7.16	5	7.16	2
2	JARVA PIETA BJÖRNEBORG FINLAND	8.22	5	8.22	3

RESULTATLISTA

"KOPPARBERG OPEN 1992" Antal korn: 8

KLASS: DAM HEAT: FINAL

START NR.	NAMN:	TID	ANTAL KORN	SLUT TID	PLAC.
5	ÖSTRAND Anita GÄVLE	4.53	8	4.53	1
2	WALLIN YVONNE GÄVLE	5.40	8	5.40	2
4	JONSSON Gull-Marie NORDANSJÖ	6.20	7	10.20	3
7	BERGMAN MARIANNE BERGBY	6.54	7	11.54	4
8	NILSSON MAJ-BRITT HERRLJUNGA	8.58	6	18.58	5
10	HULKKOMEN KATRI-SOFIE SMEDDEBACKEN	4.17	5	19.17	6

START OCH
RESULTATLISTA

"KOPPARBERG OPEN 1992"

KLASS: LAG HEAT: FINAL

ANTAL KORN: 19

(därsk)

6	Team GÄVLE Anita Östrand Yvonne & Hans Wallin	16.03	8	46.03	1
4	Team KIURU Sven Kristina Sofia	17.53	8	47.53	2
3	GOLDEN EXPRESS Sten & Amelie Bergström Ingemar Nilsson	18.03	8	48.03	3
2	PUL INAKURU Finland Mairanen/Simola/Ijäs SVERIGE	19.47	8	49.47	4

FALU GRUVA SOM GULDPRODUCENT, 1881-1925

På hösten 1881 hittade "skrådargossen" Erik Gustaf Erikssons gediget guld, synligt för blotta ögat, i en kvartsitbit. Vid den undersökning, som följde som ett resultat av det ovanliga fyndet, framkom att guldet härrörde från arbetsrummet "Menka", beläget på 65 meters nivå.

Den 1 oktober tillskrev B V Steyern, Kopparverkets chef, Stora Kopparbergs Bergslags styrelse och lät bli a meddela följande:

"Vi hafva noga undersökt berget i den trakt der guldet funnits och tillvaratagit många guldstuffer derifrån; dock är det icke sannolikt att något guldfynd af något ekonomiskt värde stäcks."

I sitt svarsbrev uttryckte grosshandlaren J Michaeli, styrelsens ordförande, följande önskan:

"Roligt skulle vara om denna företagsgruvan visade sig vara afannat an sporadisk natur."

Guldfyndet skulle visa sig vara av hög dignitet. Redan i början av 1882 bröt man guld på 4 rum, alla belägna omkring "Menka", och den totala guldfångsten detta år steg till 15.261 gram.

Kännedom om det gedigna guldet i Falun spred sig och från institutioner och privata mineralsamlare inkom brev med begäran om att få köpa stuffer. Bl a hade vetenskapsakademien, som gäva, erhållit en låda dylika och vid åsynen av dessa begärde professor Nordenskiöld, Uppsala, känd mineralog, att få köpa "en stor stuff för ett värde af 500 kronor". "Man var dock, i den tidens penningvärde, mycket stor och när den över mineralet mesta entusiasman lagt sig ångrade sig antagligen Nor-

denskiöld, ty den 22 februari 1883 inkom brev från grosshandlaren Michaeli till Falu Kopparverk:

"... man tycks emellertid vid närmare eftersinnande hafva funnit detta pris för dyrt och prof Nordenskiöld har bedt oss hos Eder förfråga om Ni ej efter den erfarenhet Ni sedermera vunnit vid tillgodogörandet af liknande guldquartz måhända äfven kunna dela denna åsigt och i sådant fall hvilken rabatt Ni skulle vilja bevilja."

Svarsbrevet från Falu Kopparverk gick den 24 februari:

"... ehuru stuffen måhända icke innehåller guld för 500 kronor äro vi dock alldeles övertygade att den såsom mineral är värd mycket mera. Vi taga oss därför friheten föreslå styrelsen att återköpa stuffen och upplägga den i styrelsens mineralsamling, ty en sådan praktstufv fås säkert aldrig mer i Falu Grufva. Ödmjukligen Falu Kopparverk, B V Steyern"

1883 utgjorde guldfångsten 34.510 gram och vid styrelsemötet den 16 augusti 1884 beslöts "... tilldela arbetaren vid Falu grufva, ynglingen Erik Gustaf Eriksson, hvilken först uppmärksammade fyndigheten af gediget guld ... en gratifikation genom insättning i rante- och kapitalförsäkringsanstalten ett belopp hvarigenom Eriksson, som vore född år 1867, vid början af det år, hvarunder han blefve 30 år, erhöle en kapitalutbetalning af ca 1 000 kronor."

Guldet utgjorde de följande åren ett betydande tillskott till verksamheten och 1897 t o m 1899 bröt man årligen över 100 kilo av den adla metallen. Rekordnoteringen 109.836 gram

noterades 1898.

I slutet av 1890-talet såg världen två av de historiska guldrusherna. I Klondike, Canada, upptäckte George Carmack år 1896 guld tillsammans med två indianer, Skokuum Bill och Dawson Charlie. Det fyndet medförde att inom två år hade Dawson City vuxit upp som stad i ödemarken från noll till över 30.000 innevånare.

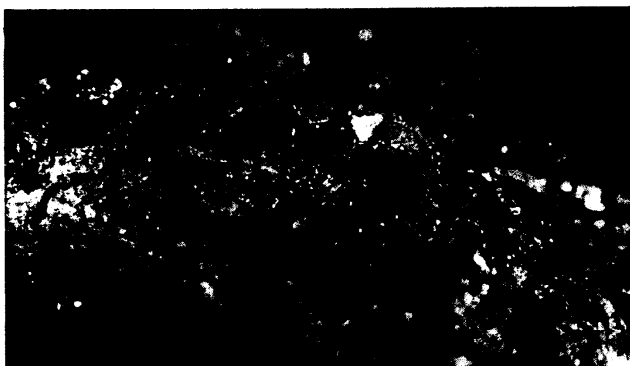
I Västra Australien hade den irländske prospektören Paddy Hannan tre år tidigare funnit guld i Kalgoorlie vid Mount Charlotte Hill. Detta område "the Golden Mill" är fortfarande i drift och har idag producerat guld för mera än 3 miljarder kronor.

Med detta som bakgrund är det inte svårt att förstå att förväntningarna på Faluns guldfyndighet var stora. I syfte att söka guld i gruvans närhet bildades därför ett konsortium av handelsmän på Elsborg. Dessa lejde en expert "den amerikanske doktorn", vilken påstod sig kunna se genom jord och morän medelst en egenhändigt tillverkad tub, som han höll för ena ögat.

"Den amerikanske doktorn" använde några ställen där han sade sig kunna se guld nere i berget. Ett betydande förskott utbetalades till "doktorn", som därefter försvann från orten. Något guld hittades givetvis inte och grävningarna avstannade så småningom.

Även en svensk prospektör, "gruffletaren Zätterström", sökte guld vid gruvbacken. Även han blev resultatlös och Faluns egen guldfeber avtog så småningom.

Totalt producerades 1881-1925 drygt två ton guld från kopparhårdmalarna i östra hårdmalmsområdet.

Fotografi av guldkristall (Den ljusa "pyramiden"). Kristalliserat guld är mycket sällsynt i naturen. Afbildad kristall, i verkligheten ca 3 mm stor, är en av de största som hittats i landet.

RAPPORTER

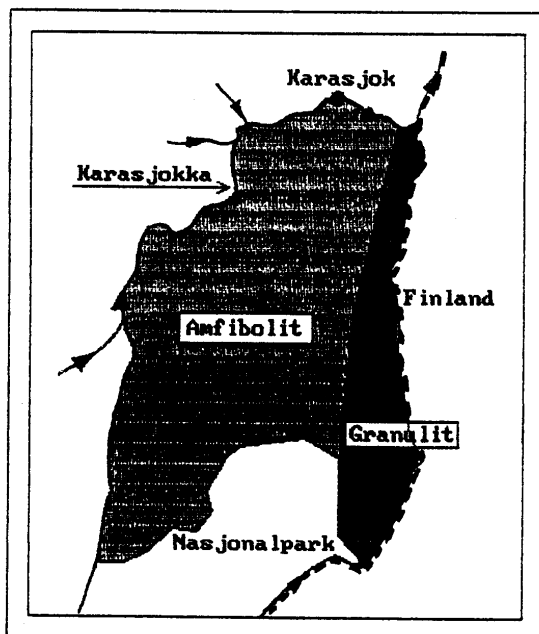
WERMLAND GOLDBRYTNING, noterat på O-listan redovisar en förlust efter finansnetto på 0,7 miljoner kronor under de två första tertialen 1991, att jämföra med en förlust på 1,7 miljoner kronor under samma period 1990.

Koncernen tillgångar uppgick till 27,4 miljoner kronor per den 31 augusti. Därav är 20 miljoner kronor placerade i obligationer. Skulderna uppgick till 0,5 miljoner kronor den 31/8.

SVD 22/9-91

Guld på
Finnmarksvidda
Ett Fältbesök

Kiruna Geologiska (KGeo)
K-E. Hansson M.Sc.
Villastigen 4
981 31 Kiruna
Tel 0980/81652

Org.Nr 380913-8716
Postgiro 380913-8716
Bankgiro 5389-6577

	Sida
1	1
2	2
3	3
3.1	3
3.2	3
3.3	4
4	5
5	6
1	6

Efter kontakt med Per Fredrik Tröften har området söder om Karasjok på Finnmarksvidda besökts för att bedöma potential och om möjligt ställa en prognos om gynnsammaste områden. Besöket skedde under tiden 11-15/9 1992.

Vid en snabb provvaskning kunde guld ses i påtaglig mängd. Området är sedan länge känt för sina vaskförekomster. Nu är målet att finna guld i berg. Denna möjlighet förefaller hög, för att inte säga mycket hög.

Det största problemet under malmetningen är finansieringen. De hittills utförda arbetena utgör en mycket värdefull bas och minskar till betydande del de ekonomiska resursbehoven.

Omdöme

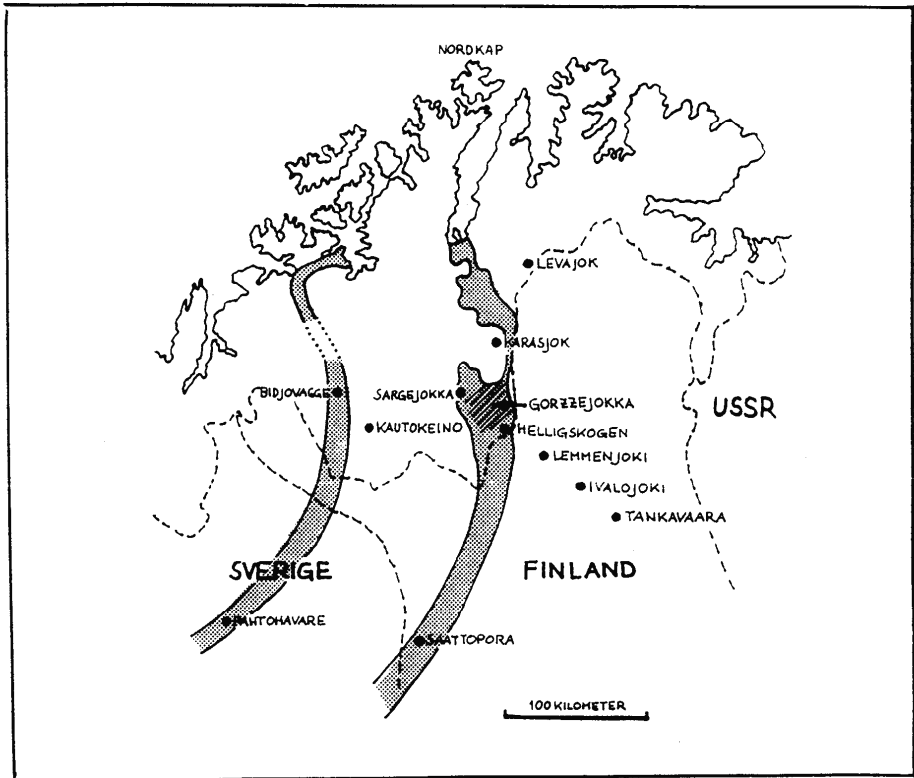
I området bedöms möjligheterna att finna brytvärda malmer som mycket stora. De många gamla vaskförekomster som finns borgar för att guld finns i osedvanlig mängd i området vilket kunde bekräftas vid provvaskning. Undertecknad som arbetat med malmetning sedan 70-talet har knappast tidigare sett så lovande projekt och är mycket förundrad över att så små insatser inom malmetning gjorts.

INBJUDAN TILL TECKNING AV AKTIER I STALLO GOLLI A/S (samiska för Trollets Guld, Levajok, Norge).

Samerna har i alla tider vas-
kat guld i Finnmark och an-
gränsande områden av Fin-
land. Ingen statistik finns
för hur mycket som produce-
rats, men när man ser de
oräkneliga guldsmycken, som
samerna pryder sig med un-
der sina högtidsdagar, för-
står man att mängden måste
vara stor.

Malm i fast moderklyfta hitta-
des emellertid först då guldet
i Bidjovagge upptäcktes för
15 år sedan. Detta gav upp-
hov till intensiv prospekter-
ing i Finland och Sverige
med upptäckterna av Saatto-
pura- och Pahtokavaregru-
vorna som de mest spektaku-
lära. Om man bortser från
områden i omedelbar grann-
skap till Bidjovagge, har
dock ingen liknande prospek-
tering tagits upp i Norge.

För att utveckla möjligheter-
na som finns för upptäckt av
ytterligare fyndigheter på
norskt område bildades bola-
get Stallo Golli A/S med hu-
vud- och fältkontor i Levajok

och tekniskt kontor i Saltsjöbaden. Bolaget har registreringsnummer 963636024 i norska "Företaksregistret" och uppger som sin näringsverksamhet:

"Gjennom integrerte geologiske, geofysiske, geokjemiske og bergmessige undersøkelser å soke etter, påvise og utvikle drift på forekomster av gull og andre mutbare mineraler, fortrinnsvis i Finnmark samt å utføre alle oppgaver som er relatert til denne virksomhet".

Styrelsen består av:

Per Fredrik Troften, ordförande, bergsingenjör
Carl Westmans väg 5
133 35 Saltsjöbaden, Sverige
Tel. Int + 47 + (0)8 717 37 82
Fax. Int + 47 + (0)8 790 67 77

Ivar Hauge, ledamot
Pensionerad major
Levajok Fjellstue
9826 Sirma, Norge
Tel. Int + 46 + (0)85 287 14
Fax. Int + 46 + (0)85 287 79

Per Einar Troften, vikarie
Doktorandstuderande i geologi vid Stockholms universitet
Adress som ordförande

Vår prospektering, som erhåller ekonomiskt stöd från Utbyggingsfondet i Finnmark - norska kronor 178.000 för 1992 - är nu inne på tredje året och koncentreras till Gorzzejokkaområdet, 5 mil söder om Karasjok. Anledningarna till detta val är:

1) Gorzzejokka är det viktigaste av de gamla samiska vaskefälten.

2) De vulkaniska bergarterna, kända under namnet "grönsten", som guldfyndigheterna på Nordkalotten uppträder i, är tjockast här.

3) Graniter finns här intryckta i grönstenen och detta anses vara synnerligen gynnsamt för avsättning av guldhaltiga sulfidmalmer.

4) En "geokemisk atlas" utarbetad av Norges Geologiske Undersøkelse avgränsar Norges starkaste sk "anomali" - onormalt höga halter på guld och en serie andra metaller i moränen - just här.

5) Två geologer från Uleåborg Universitet menar att vaskguld i Finland har transporterats härifrån av inlandsisen.

6) Stallo Gollis provtagningar under 1991 och ledamöter i Övre Norrlands Guldgrävarklubb, som var här i sommar, har konstaterat högre guldhalter än normalt i sanden här.

7) Stallo Gollis konsulter - prominenta finska och svenska geologer - instämmer i att området är lovande och projektet seriöst planerat och utfört.

För att intensifiera sin prospektering efter guld i Gorzzejokka ämnar Stallo Gollis utöka sitt aktiekapital med upptill 3000 aktier á norska

kronor 1000. Enligt lagen beträffande aktiebolag får utländska medborgare förvärva enbart B-aktier, dvs sådana som ej äger rösträtt. Annars, så som rörande utdelning, rätt att ta del i framtida emissioner etc, står de på lika fot med A-aktier.

Eftersom vi önskar att de nya aktieägarna skall ta med sig även kompetens in i bolaget, riktar vi oss primärt till personer som har kunskap om och förståelse för geologiska resurser, uthålligheten som måste till för att hitta dessa, riskerna men även de enorma värden som de representerar om och när de upptäcks. Exempel: Oljearbetarna på Nordsjön, ledamöter i de finska och svenska guldvas-kar-föreningarna - norsk förening är under bildande, gruvarbetare, jägare och fiskare - - -.

Dessa aktieägare förutsättes aktivt påverka prospekterings planering jämte kontrollera dess drift, inte enbart genom deltagande i bolagsstämman utan genom hobbyvaskning i de inmutade områden, där Stallo Golli i samarbete med guldvaskar-föreningarna ställer upp med råd och praktisk assistens.

Frist för teckning av aktier i Stallo Gollis emission 1992 är ..... Vid eventuellt övertäckning fördelas aktierna förhållsmässigt mellan tecknarna. Alla får då efter en lista innehållande namnen på de personer som tilldelats aktier, instruktioner för inbetalning jämte information om data för - skickning av aktiebrev och avhållande av generalförsamling.

Önskas ytterligare information, kontakta styrelsen.

KLIPP UR

Aktieanmälan

Är du intresserad av att teckna en eller flera aktier, använd denna talong som skall vara nedanstående adress tillhanda senast den 15 nov -92.

Adress: STALLO GOLLI A/S, Carl Westmans väg 5, 133 35 Saltsjöbaden.

Namn:..... Pers nr.....

Adress:.....

Tel.nr:..... Fax.nr:.....

Härmed tecknar jag mig för .....st aktier å norska kr 1.000:-/st

.....
sign, datum

Materialet insänt av Per Fredrik Troften
Carl Westmans väg 5
133 35 SALTSJÖBADEN

Svenska Guldvaskarföreningen

SGF's FÖRSÄLJNING

Vaskpanna i plast, märke: Estwing, diameter 41 cm, 5 st guld-fällor, mycket hållbar. Lämplig för såväl tävling som att vaska i fält. Endast 70:-

"Rullstensåsarerna o. deras utnyttjande i Kopparbergs län"
Textdelen: 15 kr Kartdelen: 35 kr

Kompendium i tillämpad Geologi-Norrlandsfonden (de fem nordligaste länen. Innehåller det mesta-Allt från hur man skiljer guld från kattguld till prospekteringar och hur man gör egna inmutningar. Endast 25:-

Lupp 10 ggr förstoring, med lädersnodd 50:-

"Men of the Scottish Gold Rush-Ron Callender, begränsat antal. Fotostattryck med bilder, 24 sidor. 20:-

Guldvaskarvykort-två olika motiv, efter akvarell av Siv Erixon, något att skicka till vänner och bekanta. 4:-/st

"Vaska Guld i Värmland"-P H Lundegård 20 kr/st (se Guldvaskarn 11)

"De Alluviale Gullforekomster I Indre Finnmark"-Harald Björlykke (Lättläst på norska med många bilder) 75 kr/st

SGF-tröjan, gul med blått tryck, 95 kr+10 kr i porto

Dekaler 10 kr
Knappmärken 10 kr
Tygmärken 20 kr
Tidigare ex. av Guldvaskarn 10 kr
Provrör i plast med plastkork 1 kr

*****Kort o. brev-märken-50 st./15 kr*****

Priserna inkluderar porto utom för tröjan där 10 kr tillkommer. Pengarna insättes på SGF's postgiro 630454-7, ange vad Du vill ha och glöm inte namn o. adress!

STÖD FÖRENINGEN, KÖP VÅRA SAKER!

Sätt våra reklammärken på alla Dina julkort!

Svenska Guldvaskarföreningen

Guldklubben

SGF:s VIDEOUTLÅNING *****

1. Alla SGF-medlemmar är välkomna att låna dessa band som finns med på listan.
2. Endast ett band per utlåningstillfälle.
3. Beställ skriftligen den önskade videon, samt lämna ditt namn och adress till Rolf Saxström.
4. Du betalar endast porto då du skickar filmen i retur. OBS! använd samma påse som du fick filmen i då du skickar tillbaka den. Billigast är att skicka den som brev och använda postens rabattfrimärken.
5. Fyll i det medföljande utlåningskontraktet och skicka det vid returen på videofilmen.
6. OBS! spola tillbaka videobandet innan du skickar det i retur.
7. Respektera lånetiden som är en månad(max), bortslarvat band ersätts med 500 kr till Svenska Guldvaskarföreningen.
8. Välkommen med din videoönskan till Rolf Saxström, Mjölmarv. 5
791 46 Falun.

FILMER FÖR UTLÅNING.

- Nr.1 Tävlingsfilmer: VM i Goldkronach 1989 Tyskland(60 min, tyska).
VM i Tankavaara 1987 Finland(30 min, finska).
VM i Rauris 1986 Österrike(35 min, tyska).
- Nr.2 Metodik/Instruktion: a) Frozen Gold of Klondyke(18 min).
b) Gold is where You find it(21 min).
c) Modern Goldmining Techniques(1-30).
- Nr.3 Dokumentation- a) Sveriges Klondyke, Boliden(45 min)
Historia b) Bidjovagge guldgruva i Norge(16 min, finska).
c) Kallt Guld.(finska med svensk text)
d) Guldet från Serra Pelada. Sydamerika(30 min, sv.)
e) Guldstaden DAWSON CITY(20 min, svenska).
f) I Australien på jakt efter guld och opaler(sv.).
g) Guldutvinning i Brasilien(5 min).
h) Från Ovaasi gruva, Guldkusten, Afrika(5 min).
- Nr.4 Tävlingsfilmer: VM i Dawson City 1990 Kanada(2 tim, tyska).

Nr.5 Dokumentation- Guldkriget i Lemmenjoki nationalpark(26 min,
Historia finska med svensk text)

Nr.6 Tävlingsfilmer: SM i guldvaskning,Lannavaara 1990(2 tim 15min)

HALLÅ DÄR!

Du som deltog i "maratonvaskningen" för Guinness Rekordbok uppe i Ivalo i somras.Gruppbild togs ju på hela gänget då vaskningen var över och Du vill kanske ha några bilder som minne? Bilderna är fyra st. till antalet och är tagna från vänster till höger(eller tvärt om) så alla har kommit med. Skriv då till :Sten Bergström

Kolmårdsv.65

181 64 Lidingö

Beställningar vill jag ha innan årets slut!

Mera om maratonvaskningen,"kasavaskaus" och de övriga guld-
vaskartävlingarna i Ivalo kommer i nästa nummer av Guldvaskarñ.

VASKGULD BLIR SMYCKEN

Monterat i en medaljong, blir ditt vaskguld ett unikt smycke. Jag har ett antal av nedanstående till salu. Skriv eller ring

Rund 14 mm, djup 1,2 mm
rymmer c:a 1 gr
vaskguld...**125:-/st**

Oval 14x18 mm, djup 1,2
mm, rymmer c:a 1,5 gr
vaskguld **140:-/st**

Oval 14x18 mm, extra djup
2 mm, rymmer c:a 3 gr
vaskguld. Även lämplig för
mindre stenar. **150:-/st**

Öronstift med kula och
snurrbuss **25:-/st**

Medaljongerna levereras med ett ovalt och ett plant plastglas, har låsskruv, fästögla och kedjeclips. De har ett överdrag av 12 karats guld.

**Sören Johansson
Gårdsmark 275
931 95 Skellefteå
Tel 0910-805 13**

MEDLEMSRABATTER FÖR SVENSKA GULDVASKARFÖRENINGENKARTBUTIKEN

Kungsg.74
111 22 Stockholm
08/202 303 10 % på hela sortimentet

KRISTALLEN STENSLIP(Agne o. Barbro Söderström)

Fack 60
980 13 Lannavaara
0981/310 60 10 % på all utrustning

BO LINDBERG

Box 200
972 00 Gällivare 15 % på sin vaskpanna,
0970/330 34 Gratis vaskning på "Guldcampen" i Muorjevaara

ARVIKA KANOT O. TURISTCENTER

Box 191
671 01 Arvika 10 % på den blå vaskpannan

TANKAVAARA GULDBY

10 % på login
99695 Tankavaara, Finland 50 % för vaskning, vecko eller dagbiljett
9693/46158

KURT STENVALL

Blå vägen 70
920 53 Stensele 10 % på vaskpannorna o. rännorna i plåt
0951/202 58

NÄVERNIEMI LOMAKYLÄ(Där Ivalotävlingarna går)

SF-99800 Ivalo
Finland 10 % på logi

P.S. Du är väl
med i
tävlingen!
(se nr. 16 av
Guldvaskar'n)

Även Du har en stund över till
att skriva en artikel till

GULDVASKAR'N

WORLD
GOLDPANNING
CHAMPIONSHIPS

SCOTLAND
1992

1ST SEPTEMBER 1992

LEADHILLS & WANLOCKHEAD
LICENCE TO PAN

Valid 31 August - 6 September 1992

(A) This licence permits the competitors in the World Goldpanning Championships to pan for gold in the Elvan Water and the Mennoch Water from 31st August to 6th September, 1992.

(B) The licence is valid only for the dates indicated and is given on the understanding that it may be withdrawn at any time by an officer of the Organising Committee or a representative of the Buccleuch Estates or the Hopetoun Estate.

(C) Persons making use of this permission do so entirely at their own risk and must sign beforehand the form indemnifying the Organising Committee, the Buccleuch Estates Limited and the Hopetoun Estate Development Company from any accident which may occur.

GOLDPANNING LICENCE

No:

Name of Competitor: .....

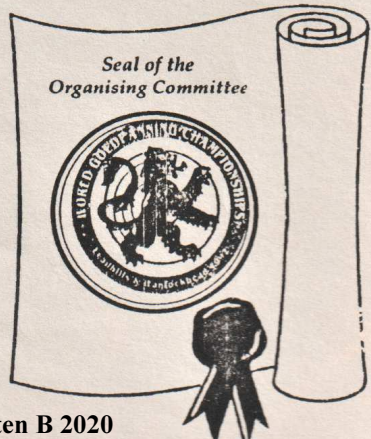
Representing: .....

(Country)

has permission to pan for gold in the Elvan Water, Lanarkshire and the ^{Buccleuch} Mennoch Water, Dumfriesshire, during the duration of the World Goldpanning Championships 1992.

CONDITIONS OF ISSUE:

1. PLEASE ENSURE THAT ALL LITTER IS REMOVED.
2. AVOID POLLUTION OF THE WATERS.
3. THE USE OF SLUICES AND IRON BARS IS PROHIBITED.
4. MECHANICAL AND ELECTRICAL DEVICES ARE FORBIDDEN.
5. DIGGING IN OR ON THE BANKS IS NOT ALLOWED.
6. DOGS ARE PROHIBITED.
7. SHEEP HAVE THE RIGHT OF WAY.

Bearbetad av Sten B 2020